

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis ar peesitumeem matja:

Ar peesutitšchanu eefšjeme:	Riġa fanemot:	Ar peesutitšchanu ahršjeme:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — lap.	1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politiks un literariks laikraksts.

49. gada gabjums.

Medaġija un eefpedija atrodas Riġā, Ćrsta Plates tipografijā, burtu leetmō un foto-kimografijā pee Ņetera bašn.

Studinajumi matja:

10 lap. par weenas slejas smaltu rakstu rindinu, preeksypufe 30 lap.

Wpsteļjumi ūf Mahjas Weefi un studinajumi fuštami ūf šchabdu adreš: Br. okeņeņunio rašera Manas Blaņer, r. Para. (Mahj. Weefa eefped. Riġā.)

Mahjas Weefis linahk weenreit nedetiā, trefchdenās. — Ar katru numuru linahk literariks peelikums un katru mehnefi temkopibas peelikums.

Ņofazijumi manuskriptu eefšutitateem:

Manuskriptu eefšutitateem japašino redatjajai wiu ištē wārdi un adrešes. Manuskriptu peesutit šchabdu ūf adrešes. Manuskriptu peesutit šchabdu ūf adrešes. Manuskriptu peesutit šchabdu ūf adrešes.

Generari ūfemami arween tam ġada geturštat, kura raksti nabrufati moġ wehlatiš ištēru nebela laikā peġ noteġejād geturštat. Ķas šāint laikā honoraru neišem, teel uštātis par tabdu, kō no honoraru atteġes. Weešeteetē manuskripti netet apatāt fuhtit, ne ari ušġabati.

№ 4.

Riġā, 28. janwarī.

1904.

Pašinojums.

Wišem teem zeen. abonenteem, kuri wehl nebuhtu sawu abonentu naidu samaksajuschi, žaur scho it laipni pašinojam, ka „Mahjas Weefa“ Nr. 7 un „M. W. Wehleschrafta“ 2. burtniza netiks waires peesutiti.

Samaksu eesutit japašino šcha ġada abonenta numurs waj japeeleel ūf bandroles rakšita adrese, jeb wismasafais ja peeshmē waj laikraksts jau fanem.

Ćkspedizijas.

Satura: Par semes wehrteschanu Wišsemē. IV. — IX. Kreewu aħřtu kongreš Birogoma peemina. — B. Burwischa ġlesnas. — No eefšjeme: a) Waldbas finas. b) Baltijas notikum. c) No žitām Kreewijas pušem. — No Riġas. — No aħřjemem. — Teeflectu nodala. — Uštupes (torģi). — Lirģas finas. — Walejas wehstules. — Telegramas. — Dašchadi raksti: Tihroma seme un winas wehsture. Literariskā Peelikumā: Semes beħri. (Turpinajums.) — Seedoni (Turpinajums.)

Par semes wehrteschanu Wišsemē.

Par nowehrteschanas eestahschu dar- bību. Gubernas nowehrteschanas komiřijās ūfweem ir: apřšprināt no landrahtu koleģijas preeščā želtos wispaħreš pamata noteikumu par neūstamu ihpaščumu nowehrteschanu; ūfdrubst aprinku un draudšču komiřiju un nowehrtetaju darbību; iřchķirt domu šarpibas, kas iřchķluschās šarp aprinku nowehrteschanas komiřijam un winu pašahwiģeem loģelēm; štait žauri luģgums, lai pamafina ihpaščumu wehrtibu, tā ari suħdřibas par nepareišbam wehrteschanā.

Aprinku nowehrteschanas komiřijam jastata žauri un jastahda gubernas nowehrteschanas komiřijai preeščā at- fauřfmes par neūstamu ihpaščumu nowehrteschanas no- fařijumeem un jaluhko žauri ihpaščuneku luģgumi un suħdř- bas par notituschām nepareišbam.

Dašchadi raksti.

Tihroma seme un winas wehsture.

Tihroma seme jeb seme wirtschabta ir wiřa apģabala auglības un tā tad ari wiřa eefřiwotaju lablāhības neřeja. Naw tapeġ neķahs brīhnum, ja žilwēs ūf jau sen laikus greeřis nopeetnu wehribu un mehģi- nojās to pamatiģi iřpeħti. Un tomeħr wehl 30 ġadus apatāt tihroma seme iřpeħtřšana bija tihri prak- tiřsa un par to intereřes weentģi semtoģi. Ķogad leetās ġrořģušchās: tihroma seme iřpeħta no wisadām pušem. Ķaunlattu finatne apluhko neween tās winas ihpaščības, kuraš ir nořhme preeščā štahdu auzřšanas, bet rauga ari iřpeħti tos apřstahkus, kaħdos wiřa radušēs, šelot winas dřihwofřčanā un atreř winas iřplahitřčanās iřtumuš. Semes wirtschabtas iřpeħtřšana tagad ļaudē sawu praktiřko rakřturu un žeeřči preeřles ġeografijai, petroģrařijai, mine- ralogģijai. Ķaur daħřu peħmeeku puħlineem ļaunā finatne miřu šoķeem ġahģuē ūf preešču. Eitai nedaudř ġadu apatāt tika iřstahdrot, ka dařchada tihroma seme naw ne- ļaunā eeaduřēs. Ķe finamās tihroma semeš ļořas, kuras nahl weena peħ oiras no ekwatora ūf polu puři. Tapeħģ ari ġeografī řahla intereřetes par dařchadām semeš wirts- chabtam.

Šinatne par tihroma seme tā pašahwiģa finatne no- dibinojās un attihģijās Kreewijā. Pamatu winai lika Rupschis žaur saweem peħtřjumeem par melněmi, kureš ī- nahja 1866. ġ. un finatnes lepno ehlu ūřehla profesors W. W. Doluřchajewš ar saweem daħřajeem mahģelēm. Eitai pařchā beidsamā laikā tā řahla attihģitees ari Amerikā, kur ļaunā wiřeena preeščāřahwiš ir Kalifornijas profesors Ķilġards.

Bet tapeħģ tad finatne par tihroma seme attihģijās tit wehlu? Walar-Eiropa atřahja řcho weegģi it wiřur pee- řejamo ġeolģiřko iřweidoģumu tihri pawiřam neeweħtrotu un tapeħģ ween, ka tur semeš pirtatneju wirtschabtu ġandriř nekur wairē newar řakřpt, jo tur žilwēs to wiřur paħ- wehrtis. Tur naw semeš šubriřcha, kas nebuhtu iřraknatš, řamafitš ar apāřchģrunti, řameħřlōts ar dařchdařchadeem materiāleem, wahrdu řakot, Walar-Eiropā semeš wirtschabta žaur apřstahdařchanu paģalam pařaudejufe sawu dabišto iř-

EXTRA QUALITY
DOYEN & Co.
Brut. Reims.

Ķchampanjers
DOYEN & Co.
Extra-sec. Reims.

Landrahtu koleģijai jastahda materiali ihpaščumu nowehrteschanat un jaefšneedī ġeolģiřko nowehrteschanas komiřijai deħt apřšpinařčanās; wiřa ari ūfrauga nowehrtetajus, weħ řarakřtus par neūstameem ihpaščumeem Wišsemē, ais- radda aprinku komiřijam un nowehrtetajeem, tā teem ġariř- lojas un ūfrauga nowehrtetaju darbību.

Draudšču nowehrteschanas komiřiju peenahltums ir pe- pałihģet nowehrtetajeem řakřahdit neūstamu ihpaščumu řa- rakřtus un nowehrtet řchos ihpaščumuš. Winas ari luħto žauri semeš un meřču eedaliřchanu řchřrās nu řakřbeto řa- dabuħtos nowehrteschanas materiālus preeščā řahdřřčanai landrahtu koleģijai.

Ķaunako nowehrtetaju ūfweem ir ūřahģdit preešč- likumuš par leetoģamas semeš un meřču eedaliřchanu řchřrās, řawahķt finas par ehlu wehrtibu un par eenaħtumeem no nederiģas semeš. Šchee materiāli wineem jastahda preeščā draudšču nowehrteschanas komiřijam. Ķaunakeem noweh-

řtatu un ihpaščības. Kreewijā turpreti řakřopami deřmiteem miřionu tihrumu, kuruš wehl neweens arķis naw leħriš. Un wispaħrim kreewu semkopiba ne tit daudř paweįa semeš un klimatā apřstahķlus, Ķil pate teem padewās. Kreewijā kultura semeš wirtschabtu wehl nekur piņiģi naw paħ- weħtřufe, ta wehl wiřur ūřġlabajufe řawās dabištas ihpaščī- bas. ūf řchās semeš tad ari ūřplauka ļaunā finatne un ne- doudřo ġadu peħtřjumi bija augteem řweħti. Amerika ar řaweem miřiřķajeem pleřfumeem, neaititkeem řķajumeem, meřcheem un tulfneřcheem dewa wehl ġagataku mate- riālu preeščā dabištu tihroma semju iřpeħtřčanās un řa- ptařčanās.

Eā la Walar-Eiropā truhřt dabištas tihroma semeš, tad tur newareģa ari nobibinatees pareiš řaģehģums par semeš wirtschabtu (чорва). Dařchi finatneel sem ta řapra- pařchās semeš řarofas augřehģās řakřetas; dařchi par to tureģa to semeš řakřtu, kura iřplahitas augu řalnes; žiti par tabdu ūřřtatija aramo řakřtu. Doluřchajewš pirtamē noteģa řcha řaģehģuma robeřchās. Peħģ wiřa wahrdēem tihroma seme (tā meħ tulkoģam чорва) ir semeš pařcha augřehģā řakřeta, kura paħģrořfita žaur klimatā, ġaiřa, ūřdena, kufonu un augu lopeģu darbību. Eas ir ġluřchi patřahwiģis, dabiš- wehřtřriřķs ķermenis ar finamām winam peemihģošchām ihpa- řchibam. Eas řehlees žaur dařchadeem dařchakřbt wiřai řa- řeřģiteem proģeķeem un, tā jau itweens ġeolģiřķs weido- ĵums, padōts nerimtořchām paħweħrtibam. Wahrdu řakot, tihroma seme, tā jau wiřs žite pařaulē, dřihwo piņiģu dřihwofřchanu, kuras iřtumuš nahlas iřřakřdrot finatnei.

Rā tad rodās tihroma seme? Ķaiřchu atřildi ūf řcho ļautajumu mums dod iřmehģinajums, kuru pate daba iř- darģiřufe pee Weř-Ladogas žeetofřchā, kuru nowgorodneel řehla 1116. ġadā ūf Wolchowas kraēteem. Šchās ehlas řeenas atademikim Rupscham un profesoram Doluřchajewam ġaiř- řchi iřřakřtija, tā wispaħrim attihģijas tihroma seme. Pēe řchām leelřřřajām drupam kreewu tihroma semeš finatne lika ari řawus pamatus.

Šinatneku wehrtibu ūf řewi greeřa řematna řakřeta, řahdu řollu beesa, kura aplahja řeenu wiřju. Ķau no pirtmā Ķu ūřmeteena wareģa nořakřst, ka řchāi tumschajai řeģai naw nēla lopeģa ar to materiālu, kas atrodas apatķķ tāš. Weř-Ladogas žeetofřnis buħweis no leeleem řalku un ļautu atmeeneem. Eas ir žeetš un ar ahmaru řřs tas meħ dřiř- řeles; atmeena řakřa ġaiřchi pelela, weetam řaģana. Tur-

Buřcha Eau de Cologne ir labs!

tetajeem ļaiřģiba landrahtu koleģijas ūfweumi semeš no- wehrteschanas leetās.

Draudšču nowehrteschanas komiřijam, kuru darbību augřchā apřahģijām, ir paģaidu eestahschu rakřturs: winas řakřahdas tit ūf laiku, kad finamā draudģe noteel nowehrtē- řchanas darbība. Wiřam eestahdem, tā ari pirtwatpeřonam ūf nowehrteschanas komiřiju peepřajumu ir jaefšneedī finas 4 nedēķu liħģi 3 mehneřču laikā par neūstamu ihpaščumu wehrtibu.

Kad neūstamo ihpaščumu wehrtiba ir apřahģitā řakř- titā noteģta, tad landrahtu koleģijai japašino par to ihpař- neeleem waj winu piņwarneeleem. Ihpařchneeleem ir teēřba 3 mehneřču laikā peħ řcha pašinoģuma řanemřčanās suħģet par peelaiřām nepareišbam. Šchās suħģřības eefneēřamas weeteģai aprinka nowehrteschanas komiřijai.

Suħģřības ġaiģiřřtata žauri ġubernaš no wehrteschanas komiřija un ja ar tās řpreedumu ihpařchneeki naw meerā, tad wiņi war 6 nedēķu laikā peħģ noleħnuma pařudinařčanās paħřsuħģet to pee finantřchu miņiřtra.

Semeš, miřču un žitu neūstamu ihpaščumu no- wehrteschanai řakřahdamē řewiřķi řariři un iřřakřģijas. Ķu- bernu nowehrteschanas komiřiju ūřřakřditee wispaħreģeē piņģiņģi japašino aprinka nowehrteschanas komiřijam, kuraš ġadod par teem řawa atřauřme.

Miřchneēģiba pee řawa proģetta par neūstamu ihpa- řchumu wehrteschanu bija peelķufe ari iřřakřģiju, řakřdejadi iřdarāma řhi wehrteschana. Eā řa pařs iřtuma proģeķis no waldbas tika eemeģrojami paħģrořfiteš, tad ari iřřakřģija, kas řakřanā ar to bija iřřakřbata, iřřakřģijās par nederiģu un bija ġapahrřakřdā, to miřchneēģiba ari iřdarģija. Domeħr iř- řahģijās, tā ari paħřřakřbata iřřakřģija naw řakřanā ar waldbības noteikumeem un, tā wehľat tuwal apřahģiřim, řa- řehļa eeweħrojamas domu řarpibas.

Ķabakas řaprařchanas deħt iřķumā eepāřģiřtināřim zeen. lařřtajas ar miņetās iřřakřģijas ġalwenajeem noteikumeem, Ķil řahlu tee weenam waj otram wehl nebuhtu pařģiřam. Ķiņřakřģija bija eedaliģta triģās dařās: noteikumuš par semeš, meřču un ehlu wehrteschanu.

pretim řemainā řakřta, kas řeenas apřeđ, ir iřdena un řakřp pirtfeme weegģi řaģehřchama; tā ir wiřžaur weenada un tai ir řaģeģas pelela řakřja. Ķalka winas řakřahģās ġandriř nemas naw, bet ġan wiswairal řmiřču un mahlu datināģ; eeweħrojama daudřumā ari truhģi. Wahrdu řakot, ūř žeetof- řchā řeenam bija iřřtena tihroma seme. Ķeweħrojams tas, ka wiřa attihģijufeš neeleel wehřtřriřķā laikā. Šchi seme radās žaur žeetofřchā řeenu Ķģu řtuneschanu (выщупывание, Вывитеруиung). Temperaturas paħřmainas, řakřlums un řals, ūřdens un ogģřakģbe pa řeptini un puš ġadu řim- teem řakřbajā pee materiāla řakřupinařčanās un paħřweħ- řčhanās.

Wiřas suħģošchās dafas un wispirms řalki aiřņeģa ūřdens. Ķrapanāģā řakřtā eeweřķās augi. Ķadu no ġada to řaradās arween wairak un dařchadaku. Ķugu nomicuřchās dafas řaliķa turpat un řakřpedamas řaliķa par truhģeem. Peħģeģe arween wairak řakřahģamees řemainajai řakřtai dewa řakřriřķko notřakřju. Eā attihģijās seme ūf Weř-Ladogas mūdřeem un tā wispaħrim attihģijas tihroma seme. Winas mineraku elementi ir toti paħřweħrtiti, řakřroneģuřķi pirtmā- neģeē atmeņi; organiřķās dafas radās no augu un kufonu lopeģas darbības. Eā tad tihroma semeš attihģiřčanās naw nelas žite, tā atmeņu řuģu řakřuneřchana, kura noteel augeem un kufoneem peedalotees.

Ķruneschanas leelakee weģinataji ir ūřdens un ogģ- řakģbe. Ķeelš řwars peelřiřti ari temperatures maimam. — Šakřatā un wispaħrim tulfneřchos atmeņi řakřrun weentāřķķi žaur řakřtuma un auztuma mainiřchanas. Ķuřģā klimatā řwariģa řoma peelřiřti ari řalam. ūřdens eepřauřdamēes řiņģiřču řchřirības řařali un iřpleřchās, pee tam attihģidams miřģiřtu řehřtu. Ķad řchģugua bumbū peepřba ar ūřdeni un žaurumu žeeřķi aiřtařģa, tad tā řalā iřřķitā paħřřpřahģģi. Ķapat teel řakřa- ġatas weřelas řiņģiř. Temperaturas ġrořřbas un ūřdena řa- řařģchana Ķģu laiku darbdamās pamafam řakřrupina řiņģiř. Bet beř řcheem tihri meħaniřķeem proģeķeem noteel ari atmeņu řuģu řiņģiřas paħřweħrtības. ūřdens weegģi iřřķalo wiřas tihřnamās dafas. ūřdena řehģju wehl pawairo ogģřakģbe, kuru tas ūřřģģ no ġaiřa. Eā řakģb pat wiřģeetākos atmeņus, tā peem řiņģanus. Šiķitatu daba liħģi řchim laikam wiřās atteģřības wehl naw piņiģi iřřakřdrotā, jo tee tit leħti nepa- dōdas teem reagenteem, kure teel leetoti laboratoģijās. Bet tomeħģ profesors Ķemberģš un wiřa mahģeķlis Ķuģuģis žaur řaweem wiřai intereřanteem mehģinajumeem peerahģija, ka

Aramo semi muischneeziba bija pirmā sahlumā projek-
tejuše eadalit 9 sahlirās. Šahdbā gabijumā pee I. sahliras
peederetu seme, kura raschō mafalais 15 puhrus seemas labības
no weenas puhrweetas semeš.

Isejot no šā stahwolka arama seme sadalama šahdbi:

1. sahlira rascho mafalais	15	puhrus.
2. " " "	13-15	"
3. " " "	11-13	"
4. " " "	9 1/2-11	"
5. " " "	8-9 1/2	"
6. " " "	7-8	"
7. " " "	6-7	"
8. " " "	5-6	"
9. " " "	5	"

Muischneeziba šcho sawu preekschtumu motiweja ar ais-
rahbijumu, ka dachās ahresemu walhis, peemehram Austrija
un Wabzija, tur semei esot daubi augstā wehrtiba neļā
Baltija, seme teelot eadalita til 8 sahlirās un šahdbē eeda-
lijums esot istradijees par pilnigi apmeerinofchu. Še tur-
lahl wehl esot nemta labi 9. sahlira, kura eerehlinata tahda
seme, kas tilat ar sewischseem puhrweetam isdod zil nezil augtu.
Rā jau agrafos rasišos redsejam, tad walhiba atfina šahdbu
ween semeš eedalichanu par nepeteelofchu un notēja, ka
laira semeš sahlira, isnemot paichu pehbejo, t. i. 9., wehl
eedalama 3 dakās un latras semeš sahliras platiba ipaschi
aprehlinama. Tahdejabi isnah, ka seme eedalama pawisam
25 sahlirās un šahdbē eedalijums tad ari paredjets pah-
rahbotaja instruhija. Weegli nofahstams, ar tahdam
tehniskam grubtibam un isdewumeem buhs saweenota semeš
nowehrtichana pehž šahdbā eedalijuma.

Par eenahtumu aprehlinafchanu no ara-
mas semeš. Muischneezibas pahrahbotaja instruhijas pro-
jektā eenahtumi no puhrweetas aramas semeš pee parafas
faimneefochanas labrtibas un neletojoj mahstligus wehstus,
aprehlinati ishumā sanemot šahdbi: Puhrweeta semeš warot
rahlot: 1. sahlira — rudju 18 pudu jeb 48 pudu, meeschu
18 pudu jeb 48 pudu, ausu 24 pudu jeb 48 pudu, kartu-
pelu 120 pudu un ahbolina 110 pudu. 5. sahlira —
8 1/2 pudu jeb 26 1/2 pudu rudju, 10 pudu jeb 26 1/2 pudu
meeschu, 13 pudu jeb 26 pudu ausu, 70 pudu kartupeļu un
80 pudu ahbolina. Pehbeja jeb 9. sahlira — 4 pudrus jeb
12 pudu rudju, 4 1/2 pudru meeschu un 6 pudru ausu, pe-
nemot winu imagumu ari us 12 pudeem, 40 pudru kartupeļu
un 30 pudu ausu. Instruhija, protams, paredjamais raschas
leelums isrehlinats preeksch latras sahliras, bet lai muhfu
apstas netiku pahrat issteepts, tad šche peewedam slaitus
til par tritjam galwenafajam sahliram.

Raschōjamās labības wehrtiba nauda instruhija ap-
rehlinata sefōschā labrtiba: Wispirms nemtas labības zaur-
mehra jenas pehbejos 10 gabos. Tās esot bijuschas sahdab:
rudseem — 69 1/2 kap. pudā, meeschēem — 59 1/10 kap. pudā
un ausam — 70 1/2 kap. pudā. Wideda jena wisam trijam
labības sortem bijufe 68 1/10 kap. pudā. No šchās jenas at-
weilami labības wechōan isdewumi us Rigu. Instruhija
wechōan isdewumu aprehlinam par pamatu peemēts dsef-
jezo tarifs, tahds spehā starp Rigu un Turjewu un pee tam
preeksch labības sūbtijumeem weseleem wagonēem. Šah-
dejabi rehkinot wechōan isdewumi istaijoj pahri par 9 kap.
pudā, tā la atneelot šchōs isdewumus no labības jenas, wi-
deja labības jena preeksch wisam 3 labības sahliram isreh-
linata ap 60 kap. pudā. Rā šahdbi rehkinot labības jena sa-
fstruhweta pahrat augļu, kas latram, kas apstahklus daubi
maj pofstih, weegli nofahstams, Jazewehro tatschu, ka ne
wis lauffaimneeki un ne wisu gabalu labību war sūbtit pa
dsefjezu us Rigu un ka to sūbtit, it ipaschi majgruntneeki,
newis weseleem wagonēem, bet mafalos daudsumos. We-
schōan isdewumi tā tad bes schaubam daubš leelati, neļā tee
instruhija peemēti. Par lineem instruhija aprehkins naw

ustahdbē, bet gan peemēts, ka linu lauru eenehmumi lih-
dinoetes lihdsiga leeluma kartupeļu lauru eenehmumeem.
Protams, ka ari šche wairat krituschas swarā seelgruntneeku
intereses, kuz linus tilpat kā nemas neaubina, bet ar kartu-
peleem war rihfotees leelumā, kahdejabi wairat eenaht neta
pahrdodot tos masumā. Kartupeļu jena pehbeja gadu des-
mitā peemēta us 73 kap. puhrā un atslaitot wechōan
nauđu — us 50 kap. Ahbolinisch eerehlinats par 2 rbf.
birfawā. Attetejtees us aramo semi, kuru sahdbu waj tahdu
eemeslu dehl leeto ganibās, eenahtumi peemēti: 1. sahlira
us 7 rbf. puhrweeta, 5. sahlira us 5 rbf. un pehbeja (9.)
sahlira us 3 rbf.

Us augšā peewesto slaitu pamata slaidris eenahtums
no puhrweetas semeš gabā aprehlinats šahdbi: 1. sahliras
seme eenesot 11 rbf. 1 kap., 5. sahliras — 3 rbf. 73 kap.
un 9. sahliras — 10 kap. Rā šahdbē eenahtums muhfu
laifos naw no semeš „isfātams“, to sinās latris lauffaim-
neeki. Ari rehlinatajem pašchem tas laifam istizees par
augstu un tapehž no ta wehl teel instruhija nowilkti 25 prož.,
pehž tam tad slaidris eenahtums, pehž kura tiks aprehlinati
semeš nodofki, isnah sahdbs: 1. sahlira — 8 rbf. 20 kap.,
5. sahlira — 2 rbf. 80 kap. un 9. sahlira — 10 kap. no
puhrweetas semeš.

**IX. Kreewu ahreftu kongresē Pirogowa
peeminai.**

Pirogows bija ahreft, dšinis Maflawā 13. nowembri
1810. gadā un miris 23. nowembri 1881. gadā. Stubijas
beidris Maflawā, wisch sagaiwōjās specialī par chirurgijas
profesoru Turjewā, torefseja Terbatā (1829.—1831. g.) bet
1833. gadā tifa sūbtis us ahresem, tur strahdaja pee ta
laika slawenafem specialistēem. Weidst 1838. gadā wimu
Turjewā ezechla par chirurgijas profesoru, tur drihā laika
eeewa studentu simpatijas, eerihvoja preekschihmigu kliniku
un ar saweem pehtijumeem dšiblu pahreeschānā eeewa wis-
pafauls slawu. 1841. gadā Pirogowa pahrechla us Peter-
burgu pee mehlō-chirurgijas akadēmijas un fara slimnjam.
Te wisch pehž grūbtām ihnam ar wežo paardfi. Weidst
nodibinaja anatomisro institutu, un tā weens no pirmajem
Kreewija sahla nodarbotees ar etera narfō, t. i. ar eteri kā
sahpju remdinataju lihdselli. Kad 1848. gadā Peterburgā
isrehlās kolera, Pirogows ar apbrihnojumu pašchaisleebibu
sahbās jekā pret to un sawus pehtijumus isstahdaja sewischā
grahmatā, kura tika godalgota. Krimas kara laikā wisch
seidās us kaujas lauru, tur wabija wisu chirurgisro daļu
pee ewainoto karewju glabhshanas. Pehž tam wina darbiba
tilpat spihdofchi parahbas jita laulā — tautas apgaismo-
schānā. Tās bija 1858. gadā, tad nahja slajā wina grahmata
„Dšiwes jautajumi“, grahmata, kura torefš saehla leelu
eweehribu sawu plaščō tautas isghihrtibas idealu dehl, un
kura wehl šcho balu deen' naw saudejufe nofšmi. Tautas
apgaismoschōan minisris Korowš tad lita Pirogowam
preekschā ispidit Ddefas wehrtības apgabala kuratora amatu,
to Pirogows ari daria un wehal pahrgahija tai pašā
amatā us Riwju. Šchā laifmetā jo dšihwa bija ari wina
publshinisā darbiba, ipaschi swarigs wina rasiš „Wūht un
isfitees“. Wet 1861. gadā dšihwe wina sauza atkal us jitu
darbu: wimu ezechla par meerteesehē, tatschu ne us ilgu laiku,
jo peezus gadus wehlat wisch dšihwo us laukeem kā praktisē
ahreft. Itai 1870. un 1877. gabos abi leele fazi —
frantschu-wahju un kreewu-turku — isleeto atkal wina spehjas
pee ewainoto lopschōan. Wet wifur, woj us katedra, waj
pee slimneeku gultas, waj skolā, Pirogows nekad nebija tilai
amata wihrs; wisch bija wimu sawu muhshu pilns zil-
weks un fabe d r i f t s darbeneeks. Arween wimu
wabija leelā jilwezes attihrtības ideja, ta tijiba, ka tomehr
ar jilwelu prahta un solidaritates spehseem reis sudis neween

fehrgas un shtimības, bet ari garigā tumfiba. „Lais apwehres
labati muhs un muhfu darbus un muhfu pahreezijas“, wisch
reis fala, „bet mehš meerinafem semi ar to, ka ari šche semeš wifšā,
tur wifš paet, weens laul kas mums ir, kas newar bojā eet — un
tas ir ideja s p e h t s ! Un ja mehš esam ustijigi kalpojuschī
idejai, kura, pehž muhfu pahreezijas, muhs pa dšiwes,
sinatnes un stolas jeku ir wechufe pee pateefšas, tad jerefim,
ka ari laika strahwa neaisnefis wimu lihds ar mums.“

Jau 24. majā 1881. gadā, tad leels slais kreewu
ahreftu Maflawā swineja Pirogowa 50 gadu darbības jubileju,
šcho ahreftu starpā modās domās padarit nemeristgu Pirogowa
peemēnu ar to, ka istu nodibinata leela kreewu ahreftu sa-
beedriba, kura nefu Pirogowa wahrdū. 1883. gadā beedribu
apstiprinaja un 1885. gadā notila pirmāis beedru kongresē
Peterburgā. Pehž tam kongresē ir atfahrojušchēs gandrifs
if pahra gabus weenā waj otrā galwas pilsehtā: peem-
astotais bija 1901. gadā Maflawā, dewitais nupat
schogod no 4.—12. janwarim Peterburgā un nahfōschais no-
spreefs atkal Maflawā pehž diweem gadeem.

Rā jau leezina Pirogowa wahrdš, tad šche kongresē
naw nebūt tilat tahda specialislu papulze, tur pahrrunā spe-
cialus jautajumus, uflatus un jaunus atradumus, bet tee ir
fa beedrisis notikumš, kura nofšme ispleechas tahit
pahri pahre specialās medijinas robešcham, un kusch nepeze-
schamā labrtā apmer wiswarigalās leetas un wajadības
gan gimenēs dšiwē, gan atklahatā un wifā
walhis dšihwē. Tapehž ari wifa sabedriba til wehrti-
gām auzm klaušas us šcho kongresē spreedumeem. tur noteē
it tā periodiska rewifija par Kreewijas sahedrislās wese-
lības stahwolki, un tapehž kongreseem ir tahdi panahltumi, ka te fa-
weenōjas trihs galweene elementi: sinatne, ahreftu prafse un
saheedriba! Pirogowa kongresē ir pahrahwigi karojuschī pret
teem uskateem, it kā ahreftu buhtu pahhgs tilat atsewischōs
slimības gadījumos un ne saheedrisis darbeneeks, kas atrod
ari slimību saheedrisōs zehlonus, usrahda tos un darbojas
pee to nowehrtichanas.

Arstī pehž grūbtās isdeenās dšiwes teel schās kon-
gresōs aplaziti kā ar dšiwības uhdēni, wini eeguhst atal
jauņu energiju, teel fahjshminati weens no otra, rehl, ka
wifš wina jentēni, ja tee fopojas, no tubfōschu spehseem
nehl, tomehr eet us preekschu, kas it kā piteeni seht us al-
menī, bet tomehr urbjas tam zauri. Un ja wina balfi pa
wina praktisā darba laika saheedriba „nehdrt, tad no Piro-
gowa kongresa ta to tomehr dširt, jo tam us saheedribu ir
nenoleedsams espaids! Tā kreewu ahreft, kaut laies sawā
tumščā prominjes tahā strahdadami, juhtas no Pirogowa
kongresa espaideem, tā saldati weenā leelā armija, kuzat
istizes iskarot leela daļu no Kreewijas nahfōtnes.

Rā ahreftu kongresē eeguwuschī til saheedrislu rahuru,
us to itin dabīgi noweduschī ari thri ahreftneezisfi pahspree-
dumi par tam slimibam, ar kahdam kreewu ahreftam ir ja-
zhnas. Tās nu weenreis ir saheedrislās fehrgas un ar ap-
teeku lihdselkeem ween pret tam naw nelas isdarams. Ko
peem. ahreftā kā mediks ween isdara pret til leelo behrnū
mirstību, kahdas gandrifs naw newir jitur? Waj ar
kahdam sahlēm wisch lai isahēli til ispatigo diloni, lo
ar sahlēm ween nemas newar isahērt? Waj tā lai aplaro
a l t o h o s i s m u ? Te wifur ahreftam, ja wisch wispah-
grib lo darit, ir jafauz pahhgs pate saheedriba, ir jator par
fholotaju, pat par tautas apfšinas modinataju. Un tapehž par
tahdu saujeju balfi us saheedribu, par tahdeem tautas apfšinas
modinatajem ir itin dabīgā labrtā tapuschī Pirogowa kon-
gresē. Un tapehž tas, ko wimi tur spreech un runā, naw
jadsird tilat ahreftēem — tas jadsird ari tautai, jo ari us
tautu tas teel runatš! So dšihwala buhs kongresu atbalfs
tanta, toteesu drihlat isdofees wimu spreedumeem pahrehtees
par darbeem . . .

Kad turpmak gribam dot pahreftatu par schī gada Piro-
gowa kongresa darbību, tad, protams, waram to darit tilat

sem leela speedeena, augstas temperatūras slaitati pehž lga
laika sadruhy ari wifai slahbos ogkshabes atschlaidijumos un
pat destilētā uhdēni. Lihdsigi jiteem saweenojumeem wini
lehti stahbas dachōachōadās realizhās. Profesors Lembergs
fala, ka uhdēnis isfauē it wifu, „pat seltu un sudrabu“;
bet preeksch tam wojaga daubš laita un toti daubš uhdēna.
Tā ka muhfu laboratorijās naw eespehjas rihfotees ar tah-
deem daudjumeem tā dabš, tad to weetā nemam augstu spee-
deenu un augstu temperatūru. Wet toti tijams, ka daubšas
no tam pahrehtibam, kuras mehš isdoram til ahrehtrejos
apstahkōs, dabā pašchā par semi noteē it us sola. Silfatu
kimiha wehl naw neto daubš atihstijuses, bet profesora Lem-
berga ilggadejee darbi nepalifs bet selmem; jaunā sinatnes
nosare drihlat waj wehlat eeguhš swarigu praktislu nofšmi
un warbuht, ka winas swars lauffaimneezibā buhs tilpat
leels, tā organifšas kimihas swars fabrtās; semeš sahlawu
warēs isfiteht sringrās formulās un wina noteelofschās kimihas
pahrehtības — kimišos lihdsinajumos (уравнения). Jau
tagad profesora Lemberga darbeem ir labas sefmes, jo zaur
teem isfahdrota to saweenojumu isghelchōan un daba, zaur
kuceem robas „semeš ufhuhjamā spehtiba“.

Leela data atmenjugu sahlawu isfiteem un wimu
pahrehtības ishtēnibā naw nefas zits, tā wina hidratatija,
t. i. saweenofschōan ar uhdēni. Weeni no šchādu pah-
rehtību wisinteresantākem raschōjumeem ir dachī slaitati,
kuri saftopami jebkura tihruma semē un kuri weegli pah-
rehtschas pat toti slahbos sahtu kaufejumos. Wini ufhuh-
bafes, kuras wajadfigas augu dšihwibat un pamafam tad
atdod tās uhdēnim, kusch satura ogkshabfi. Us tam peem.
talija sahtu kaufejumi, zaur semeš sahtu isfahrti, tublin
pahrehtschas: taliju ta patūra un wina weetā mehš at-
rodam natriju.

Tahdejabi zaur dachadeem kimišēem prozeēm sadrupi-
nātās atmenu jugas eeguhfi ipaschības, kuras noderigas
sahdbu augšchāni: winas attura sewi tās weelas, kuras wa-
jadfigas augu dšihwibat. Saprotams, ka tihruma semeš sa-
drupuschās mineralās dakas tilklab pehž sawa sahlawā, ka
pehž sawām ipaschibam atschiras no palahja jeb apaschējas
jugas; pehbejās sinamas sahlawidatās uhdēns pawisam aif-
stalojis projam, zitas atkal til tablu pahrehtschas, ka tās pa-
galam saudejuščas sawas pirmatnejas ipaschības. Daudfi
nowehrojumi rahdijuschī, ka lihdsigās klimatistos un hidre-
logistos (uhdēnā) apstahkōs wisdāschadato atmenjugu isre-

schōan isnahltumi israhdas toti tuwini weens no otra, jeb
jiteem wahrdēem, sinama f i s i k o - g e o g r a f i s k a a p -
gabala robeščās tihruma semeš minera-
lais safadwš ir wairat waj mafal ween-
m u f i g s .

Wet uhdēna darbības un dachadeem kimišēem proze-
seem par jo swarigeem tihruma semeš raschōtajeem israhdas
ari augi. Pat par wisfahlatam klintim newar teift, ka us
tām it nefas neaug; lai tur ari nebuhtu ne wisplahnatās
tihrumemes lahrtinas, tad tomehr tur drihs ween erodas
kehppji. Tee ir pirmee augi us laulās klintis. Sawās julās
faturedami ewehrojumu daudsumu slahbenstahbes (lihds
50 prož.), wini weegli saehd atmenjugas no istwehl isf tam
sinamas mineralas weelas. Satrubdedami tee leel pirmo pa-
matu tihrumemel, kura war jau eefahnotees leelati augi,
sinams ne jau sahti islutinate, bet kā peemehram peetizigā
wifšne. Wifu tahdu augu fatnes darbojas neween kimišfi,
bet eespraudamās wismafajās sahlirinās, pamafam tās pa-
plahšina. Leelu totu fatnes atlauch weseelus klints gabalus.
Wechōanās gramwš waram redjet ne weenu ween tahdu pe-
mechru. Rihieem lihdsigi blufi atlupuschī no istwehem krau-
leem karajas gaisā; pehž ihfala waj ilgala laika teem, bes
schaubam, jagahščas seme. No plahfam, kuras atschir
schōs blufus, pagelas toti; wimu fatnes nerimstigi itrahda pee
plahsu paplaschinaschōan. Rasi augi, ka kehppji, wifšne,
suhnas rada mafalas pahrgrofbas, bet leelā barā darboda-
mees tee maf pa mafam pagalam sadrupina atmenjugas un
pahrehtschas tās tihrumemes lahrtā, us kuras jau war eewe-
stees dachadafi un wairat islutinat augi. Eilihds klinti
apfeguschī augi ar beesu fegwu, wimu kimiškā darbiba top jo
leela. Wimu nomiruschās dakas, swabadā gaisā satrubdeda-
mas, raschō uhdēni un ogkshabfi, kuru loma pee atmenjugu
sadrupinaschōan mums jau sinama. Ja nu augu atleelas
sahrahjas jo leelā daudjūmā, tad wimu ahra satrubdeschāna
wairš naw eespehja. Tee truhd lehnam, pee lam rodas
neween uhdēns un ogkshabfi, bet ari wewela rinda organifšu
saweenojumu, starp zitu ari dachadās stahbes, kuras jo speh-
zigi kauē tihrumemes mineralās dakas un tās jo tahlat sa-
drupina. Gadu no gada itrahdamās augu atleelas raba
wifai sarechigtu organifšu saweenojumu mafu, kuru dehwe
par truhdu semi jeb humusu. No truhdeem seme dabū
wairat waj mafal tumšču isfatu. (Europmat wehl.)

Wesdrabts telegrafs kā glahbejs. Holandijas
twaitonis „Kroonland“ arabās jekā no Antwerpenes us Ru-
jorku, tad tas netahli no Trijas deenwidu peekrafes pafaudeja
sawu sudri un tambeht bija peespeēfs pahrtaut sawu brau-
schānu. Tā ka lugins bija lihdsi wesdrabts telegrafa aparats,
tad kapteinis sawu seju wateja pafnōt agentam Antwerpenē
un dabuht 1 1/2 stundu laikā preekschraftus. Wet tam ari
pafschereem bija eespehams pawehrtit saweem peederigeem,
ka wimeem neudra nelahdas breefmas. Dachš pafschereis
pa wesdrabts telegrafa dabuja pat naubas pahrewedumu. Tad
wehl kahdā otrā gabijuma wesdrabts telegrafs daria labu pa-
lahpojumu. Kahds algahjeju fugis no Amerikas atpafal
braukams saftapa turp efoschu fugi, kuzam tās pawehrtija, ka
us Rujotras elektrifstajeem tramwajeem wajaga un anglisti
runajochuš isgahjejus par konduktoreem. Zaur to nu dachī
isgahjeji Rujortā nonahfuschī tublin wateja peeteiftees us
minetām weetam.

Butschas un aplampschānās teel atzeltas.
Angļu kundsem un jaunundsem bija paradums pagat ar ma-
wifschām pafnam apfweiznotees sabbuschatees, bet tagad winos
weentahfēchi pafneēts tilat rofu. Ahreft, kas jau sen norah-
dijuschī us butschōschōanās kaunumeem, jau domajās, ka schis
panahltums esot wimu publinu auglis. Wet schās domās
ahrefti nu stipri ween bija maldijuchees, jo damam bija sawi
4 zehloni, tapehž winas atmeta butschōschōanās, un šcheem
zehloneem gar weseleelas lopschānu un uftureschānu naw ne
mafafās dakas. Zehloni ir sefōschē: 1) butschōjotees teel
sahschōbitas leelās platmales; 2) pudēris teel no wajgeem
nobraujinatš; 3) gorajēem plihwureem zaur to jazeesch un
4) un kad aplampschānās ir strauja, tad slahpās blufes un
dafās lentes saude sawu jaunuma isfatu. Tā tad mode
pamudinajufe us mineto pahrgrofbu un newis kahda ahreftu
isdomata higjena.

Wehrū isghelchōanws ispehtit profesors Herdmans
aifbrauja us Zeltōnu, tur sewejo daubš wehru. Tif daubš
bija sinams, ka pehriēs gleemeschōs rodas zaur kahda swescha
kermena espaidu. Herdmans nu atrahdis, ka schis sweschais
kermenis naw nefas zits, tā lenšchu tahra lahpus. Angļu
dabas pehtneeks Hornells palika Zeltōnā, lai jo tuwal ispeh-
titu šcho safaru un atrada, ka lenšchu tahra lahpus ari
attihstas ragfijwu kermeni un tad eeteef ari leelafās swis,
kuras aprij ragfijwis. No schām leelafām swim lahpusi tad
laifam atal zaur juheas uhdēni eekuhst austerēs.

ibšumā un peeminēt tikai pašu galvenāto. Tas ir saprotams, kad ebreji, ka kongresa noturētas 2 mispārīgās sēdes, 2 rīžības sēdes, 107 nodatu sēdes, 23 jāmeņotu nodatu un pavisam ir nolāstī 368 preeščnešumi. Dašb-neeku stāits ir bijis 2136. Bet tam pee kongresa bija vairatās ištahdes anatomistā teatru, ar demonstrācijām.

(Turpmā vešl.)

W. Purwischa glešnas.

Mahšlas beedribas telpas Bašteja bulvartī teel deesgan šipri apmellestas. Wilhelmis Purwits ir newēn weens no eewehrojamašiem latweešču mahšleneešiem, bet, war šajit, šahw pirmajā rindā wišā Baltiņas mahšleneeku pulžimā. Pehdeja latweešču etnografistā ištahde 1896. gadā latweešchi pirmo reiši dširdeja, tā wineem tahds Purwits un ščejeenes wahjeešchi wehl wehlat, tā wineem tahds apbahwinats "landsmanis". Bet drihstī ween Purwischam iwdemās eegubt absemēs wairatās godalgas, un tahds "tauteešis" tad šop labprahst eerehsets. Schimbrishcham W. Purwits pee mums populars, jīl jau nu leelu popularitātī glešnotājs mušfu weenaldšgos kaudis war eemantot.

Kas tad nu ir šahis ištahšības un špehjas ar turām mahšleneešes eelarojīs farešjamu šahwollī? Dašchi aistrādīs uš wirseenu. Realisms un impresionisms wineam šagahbajīs preeščnešū. Bet Purwits šchini wirseena naw ne pirmāis ne weenigāis, ne arī jelma lauseis, jo winešch peld laika šrahwāi lihstī tapat tā wišā jīti un pehdeja laiškā eegahjīs pat deladentismā. Aštāntees jīti uš wine meišaribū. Ir tomehr wehl daudš leelāstī wirtuostī par wine. Krāšņu komponištis jau mahšleneešis ir eewehrojams, bet linija ir wine wahjā puse Purwischa glešnas, jīl arī tahs jīladi neubutu břišnīškās, beešchi ween atradīs to tā šauzamo "pahršhmeschānu". Ja nu neraugot uš wišām šchini wairat wāj mašal peedomamām kšuhdām wine dardi tomehr greeščuši uš šewi leelāw wēhribu, tāš leezina, tā wineam ir originalitātē, šipra individualitātē, kura jeešchi un noteišti atšpegulojas wine darbos. Un pateeščam Purwischa ištahšiba parahdas tīt šipri, tā ne pee weena jīta latweešču mahšleneeka. Individualitāšma šinā wineam warubūt waretu šahtees blāfus Š. Rosenthal, kurešch protams ir glūšchi preteja wirseena tijs.

Purwischam ir štarbas, špilgtās krāšas; tapat tā Rosenthalam maiga, mišļa šaplubštošchā seewēetiba. Pirmāis jau no dabas oisfargatš pret šatru šahšanibu un ošrais aifšargatš pret žinīšmu. Tiltad weens tā ošris ir špehjišs rādīt jāunu wirseenu. Purwischam buhtu jālawišchās parahdas štāšhismā, kurešch weenojees ar wine individualištmu parahditos glūšchi jāuna wirseena, šahdu mehš gaidam no nahloines. Rosenthalam turpreim jālawišchās naturalištā, lai rādītū jāunu wirseenu.

Tā tomehr ir wine pašču leeta, jo mahšleneekam jau jadod pilnišā břišwiba, ja grīb lai tahs par šaweem darbeem buhtu atbidigs. Tapat apšpreeščot ištahditos Purwischa darbos, kuru šop ar šhemejumeem dekoratiweem nolūšteem, ir pawišam 125 numuri, ir jānem wehā wirseens, tahdā mahšleneešes atronas, jānem wehā tahdos apštahštos winešch atronas. Tad ištahštees, šahdus trūšmums waram meklet modernā wirtēnā un šahdus pee pašča Purwischa.

No weseliga naturalištma, ar kuru Purwits parahdijees pee mums pirmo reiši atlabhā, tas maš pa mašam eesidībīs neišprotamājā deladentismā. Ja wineam par to grībām to pahrmest, tad mums ir jāeet teesā ar wišu wirseenu. Wirtseens mehds aišbidināteeš: Ideja ir wiš, forma netas. Ideja ir wišu leetu šaturs un ne forma. Un mušfu darbos mehš sneeššam šahdru ideju beš leelām peedewam. — Weentabrēšhība jau nu ir toti laba leeta, bet Šopenhauera prašjums, tā mahšlci lai ne tā šopeja neubutu ar abštakteem ištahseeneem, šchini wirseena wišmašal ištahšībīs. Un ašt šchini ištahde ir daudš tahdu "ideju", kuras ušlūhlojot ween mums prahti nepawišam neatweras, mehš neworam šajit: "ja, to es šaprotu, to šen jau šajutu šahā širdi, tas tā ir..." mušhīga pateehība... "Tāšni otradi, mums jāšawem wišā gara špehči, jādarbina domas un prahči: "Kas tas ir?" Warubūt tā pa labat teesal wainiņa nepeetešošča gāšma, bet pee žitas, peemehram Nr. 6, par kuru katalogā rakštīs "Abend" pee labatās grības newar tīt gudrs, to wine rahda. Zumschš pelekums, jīti šafa, tā warot eedomatees tumsā šapeštās wahrtus un šapeštās šehču. Katrā šinā pašča šantāstai wahjag daudš lo peerahdit, lai te lo šaredsetu, un tahdā gadijumā arī ištweens šaredšes šawu ideju. Tahdas neišprotamības šapšomas arī pee pašcham žitām ainām. Bet tā tā šajni pate nešaprotamāšā aina jau šaprištā, tāš leezina, tā tā šchini břišchām modē un modē nelad netrūhstī prekritēju.

Protams, tā netrūhstī arī aini, kuras uš pirmo aju ušmeteenu šaprotamās un kuras ideja runā gāšču wālobu. Purwischa originalištātē ir wine "šueegs", kubištchāis pawašara šueegs. Šchini šinā ar wine newar mehbrotees newēens un tāš arī wineam eenešis godalgas un wahrdū wišpahrejš mahšlas paškilē. Keelišt ir wine wātejeje Lušee uddem, dīhki un lahmas, kuras atšpogulojas šajlo šoku ehnas. Tapat ehnas uš šueega un uš šemes ir Purwischa špejālitātē. Tīfat jāunāš laiškā šoku ehna uš šueega pahwehētēšes špilgtā šilā ašim nepājeeschamā šrahšā. Šchi šrahša nelāhdi naw eestātama par mahšleneeka originalištātē, bet ir eestātama par "maneri", šahdu tahs peefawinājees no wodes wirseena. Tahdu tagad tāiša it wišur. Waretu šajit, tā pašaulē ir jīlwela preeščā šahbīšchānās un tā ištweens redš šawadi. Ja Purwits tahdas špilgtās šilās ehnas pateeščam šaredsetu, tad winešch ar šam būtu nahjīs šlāšā tahdā šawos pirmājos darbos.** Bet tur tahdu naw, tā ir leeziba tā Purwischa individualitātē tahdu nešaredš un tītū dabīgi, tā daudš leelāka wehrtība ir tam, kas

atronas wine individualištātē. Kas nam pateeši šajūšis, tas arī newar atšahstī pāteesu eepāidu. Wišur, tur Purwits parahdas špilgtās, "šueešoščās šrahšās", tur tam trahštī pateešas šajūštās, tur tāš šer pehš ešeta un špahšchās mahšlīgi. Wišur, tur winešch parahdas neišštrihščās weentabrēšchās šrahšās, wine glešnas atšahstī dšiku eepāidu un ideja notweranta uš pirmā ašumirškā. Kā jau šajit, tad leelāka dāšā glešnu ir tahdas. Bet netrūhstī arī ištahšchāna pehš ešeteem, špilgtām šrahšām un modē atronoščās neišprotamības. Rūgitiš peld pa Daugawu, no tā pašča šrahšas tīt mišlštīnas, un tāš patš tīt bešweidigs un nenotektš, turpretim duhmi tīt žeti un noteišti, tā no šehrauda ištahšī. Tapat šajā pīawā tīt mišlštā un maiga, bet debēšis tīt ašās un nedabīgi žetas. Bet neba nu tāš pee Purwischa ween, tāš atronams wišpahrejšēnā, šajit uhdem, šajās mehšneštās, špilgti štūmi pee debēšim, neišprotamās ištahšchās linijas. Špīluduse lihstī ar to arī ideja un nešaka neta. Wāš nu labi "šlāšas" špilgtās šrahšas, wāš arī tīfat kumschi neišprotāmi ļautumi. Tahds wirseens nu reiš ir uš deenas šahrtības. Wišpahrejšēnams par Purwiti šawemams ištahš wāhdros. Kurešch parahdas originalš un attehlo šawu pateešu individualištātē, tur tāš rada lo keelištū. Kurešch šahwees šew ušpeeštees eepāidus, kurešch wineam šueešchi, tur eepāida weerā runā neišprotamības ešetts. Tā ir tā leelāka formās wehrtība, šahda ween war buht.

Etejejam šaweem jeen. Ištahšājeem apmellest ištahdi un eepāištees personīgi ar wine darbeem, kurešch interesantā šahrtā representē noteištu mahšlas wirseenu wāš arī eepāišhīna ar mahšleneeka individualištātē.

— 5 —

No eekščšemes.

a) Waldības šinas.

Par "Balse" redaktoru aplūpīnats W. Dawš (Plutte).

b) Baltiņas notikumi.

Rudolfam Blaumanim.

"B a l s e" šcha gada 1. numurā šuhs, žeenitš R. Blaumana lgs, nahjeet šlāš ar šahdu nešautas šchultš pahršpīditu rakstu pret "Rahjas Beešā" redaktoru Dr. philos. W. Šāliškā lgu. Dr. Šāliškā šuhs aištahšājis šaur to, tā "Rahjas Beeš" pāgahjūšchā gada beigās šlā pašneegšis "Preešč atbāškā" tahds "Nowehrotāja" rakštīškā, kurešch tīfat aifšahditis uš šaktu, tā šuhs šawu "Wehrotāja" I. burtnižā eewētotu šahštīnu "Šaimes šehpi", kuru dāščū šahrtāštu škritištī bijā apšhweješchi par nešim šahda "jāuna wirseena" šahštā. — ešat nehmušchi no wežā Šādera šahndara. Kā tas tā neubutu bijis, to šuhs neledat. Bet wairat, tā šuhs ešot nepateeši (?) aištahšeti, un wairat, tā Dr. Šāliškā šuhs dardt šahri un šuhs wājajot jīl ween špehšams un kur ween wārdams. Kurešch no šuhs tāš wājajotš un kurešch tāš wājajotš, to nu gan šina šahrtš ušmanīgš šahrtāštu šahstāis, šewiškā, ja atšeramees nelāimto, "šurwa malu", kura šuhs šahrtā šahstāweja weeni wāš no personištām pret Dr. Šāliškā. Man šuhs wāidu dšeešma, Blaumana lgs, atgahdina šahštū, kurešch otrū šiddams, plehšdams, patš šueeš. Par šuhs to drošchi waru teikt. Jīl dāščš labš rakštis, par to weens ošris ušbrūzīs Šālitim, ir nahjīs pawišam no žitas špalwas, no žitas puses. To šineet it labi arī šuhs. Par šuhs šuhs grehšt, tur šuhs pašchi ar šawu špalwu šewištā wejūšchi, šeel dāščšahrt Šālitim uškauiti. Tā arī šchoreiš.

"Deenas Lapas", "šahšis uš publikas" es rakštiju, tā šuhs, "Wehrotāja", "jāuna wirseena" šahstis "Šaimes šehpi" ir nemis uš wežā Šādera šahndara, kur tāš atrobas šewištā "Šewas šaime". Wehlat uš manu preeščšlītumu tāš tīfat eewētotis arī "Rahjas Beeš", tā "preešč atbāškā". Redš weend nedš otrā gabijumā Dr. Šāliškā nebijā nēmaj Rīgā. Wīnšch par šchi rakštā eewētošchānu ošās šahrtāštos ne pawišam nešināja. Nu, tāš tagad ištahšas šuhs šengāšchānās darbs "Bals"?! Blaumana lgs! — tas naw "šchoreiš". Tapat tā naw pareiši eewētot jāunā šchurnāšā un pee tam wehl par ašugā šumurā, wežā šahndaru šahstis, šaut arī tee buhtu "pahršhāhrtā", un tad tos uššahdit un ištahst pat deestīn šahda "jāuna wirseena" šahstēem.

Eetešchi šuhs ušbrukt ar to negribeju; es tīfat gribeju aifšahdit "škritištū" šungeem, šahdas dāščšreiš ir wine "škritiškā" (!), tur wišur wine neatrod "jāunus wirseenus", to wišu wine par mulštām nešaratā. No šuhs wāreet redšet no mana rakština, to nešahojātu šahst, ne šarāušti un šakropotu, šahdu šuhs to pašneegšchi "Bals". Bet tad nu šuhs šawā ušbudinājumā ešat tīt šahlu aifšahwūšchēes, tā šajelat tīhrās "gwaltes" un ušbruhlat šchāi leelā pawišam newaināgāt personai, tad ešmu peespeesit runat ar šuhs šahdu wahrdū šahlat. To šrahma mōnš peenāštums, tā newaru šaut par waneem darbeem žitūs šengat.

Ja arī Šādera šahndara šahstis buhtu ištahš šuhs pašča origināls, to šuhs pašchi pilnišā neišdrošchāteeš apgalwot, tad tomehr arī jau tāš apštahštis, tā šuhs šehrušchēes pee šahda šawā wežā šchūjuma pahršrahdāšchānās, aplēezina šuhs nešpehžibu to jāunu rakšot un peerahda tīfat manu rakšurojumu, tā šuhs špalwa ir ištahštījūšes un šuhs peefawinājūšchēes šewēšchū m a n t u. Šewēschū mantu tāpehš, tā šuhs bijat jau reiš šcho šawu rakšojumu pahrdewuštā un šahemūšchi par to naudū. Tagad šuhs ar to peemahņijāt "Wehrotāja" ištwejeju Weišmana lgu; pahrdewat wineam wežu par jāunu un šahemāt par to atkal naudū. (Es toti šchāubos, wāš Weišmana lgs, šinādams šchi šuhs darda wehštūri, buhtu to šawā šchurnāšā parauga numurā ušwehmis.) Tē nelihšt nelahda šahnoščānās, nedš žitu nolengāšchāna. Šuhs newarat pahrmest arī mau par aifšahbījumu, tā "Šaimes šehpi" ir weens un tāš patš, tāš "Šewas šaime". Pehdejo šuhs neesat parahštījūšchi. Weidšot wehl buhtēt tīt šajit un atšaušet man šuhs luhgt: wāš gabūs 13 atpalat, ja toti nemaldos 1890. gadā, "Bals" tā šuhs origināls eewētotištš šahštīškā "Šhā ihgawina" tīt bijā ween ištah, wāš tāš dšimtene ne-

bija wahju šahndarā "Daheim"? Žeb wāš šuhs atbideseet, tā pehš žuridibās noteiktumeem man par šcho leetu, tā no ilgušchū, naw wāirs teehšās šajutā? — Luhšju.

Wišā žeenibā
J. R u h m i n š c h,
"Nowehrotājs".

Drusku-Aukufalnā, 1904. g. janwarī.

Widšemes Ešonomištšās Šocietates gada šapulže tīfat notureta Šurjewā. Preeščneekš barons Wīlšs šon Wīlšchāns awrahdija, tā beedriba šehllai ušpirka 124,000 pudu meeščū un 281,000 pudu ausu. Ausu rāšča bijuše deesgan laba, bet ne tā meeščū. Tā tad ar šehllās ušpīrščānu eelšchējās gubernāš šchoreiš naw labgā ištweees. Bet neraugotēes uš wišām grubištām šemloju darbiba un špariba arween peenemās, tā to leezina daudšee meliorāžijas. nošūfnaščānās un drenāščās darbi. Tad beedriba raudštīše aptarot dāščānās neubūšchānās šehllū tirdšneezibā un nolāhrtot šhrtēditu.

Loplopištās ištahšēes šchēmāš garāšā preeščlāšjūmā awrahdija. tā loplopiša, neraugotēes uš 4 pehšreem deesgan šlītājeem gabēem, tomehr eewehrojāmi labojūšes. Daščās ištahšēes bijušchi rešjami it labi melnāriši lopi, it ištahšchi Wīnšlās ištahde, tur lopu audšinatāji žerejušchi eegubt pīrjejuš no eelšchējam gubernām, bet wine žeribas it nemāš neesot peepildījūšchās. Lopu audšinatājeem tāpehš wājādsetu lopšojim jāubūt par šontrolēeri. Danija tahdas šontrolbeedribas ar labām šehmem darbojas šahp māšgruntēeekēm, šamehš te wālda keelgruntēeziba. Lai jo wairat weizinatū lopšojū, tad wājoga wišpīršmš eegahdāteeš daudš wairat wāištās buktā nekā tāš lihstī šchim notīžis. Šoti šahs ištahšēšis ir arī žetojumi tīfat pa eelščā šahrtēm. Wīšlābat tad pee tahdeem žetojumeem peedabās tīfat nedābšt. Tīhš preeščšhīnīgās šahmneezības apmellešams šemlopiš eegahš daudš wairat pamāhžibu, nekā 12 ištahšēes apštādīdams. — Šon Šurmūhlens preešhīmeja, tā ištahšēes warubūt atneštu daudš wairat labuma, tad daudšās mašās ištahšēes šawēnošu weend leelāšā.

A. šon Šieweršis šhōja "par šemneeku loplopištās weizinatājis šomīštās" darbibu. Šomīštā lihštēšchās dabuise no Ešonomištšās Šocietates 1900 rbt., no weetejam beedribām 150 rbt., no priwātās puses 100 rbt. un 10 šhrahnu šelus; lihštēšči ištahšēoti tā godalgas. Šemneeki loplopištā preegēešch arween wairat wehribas, tā tāš pee dāščem šahmneekēm jāu šahšopami tīfat šhrahnu šopi, tā tāš loplopištās ištahšēes preešč eelšchējam gubernām wārejš ušpīršt rāhšās šopus no šemneekēm. Daščos argabalos atkal loplopiša atrobas wehl pawišam nowahrtā. — Deitings šemēba šahdu interesantū šaktu no Bartolomeja draudšes Šemlopištās beedribas, kur winešch ir par preeščneeku. Šchi beedriba eerihšojše šopeju modernēezību. Uš wine pamudinājumu, ušlabot šawus šopus, māšgruntēeki atbidējušchi, tā wineem wišpīršmš jānolāhrtējot šawu lihštēšchēje šopi peena šmantōščānā; wišpīršmš jāgahdajot war peetešoščū ehdamu, pehš šam tīfat wārešchot domat par šopu šugas ušlabōščānu. Beedribas šopejai modernēezibai draud deesgan nopeetnās breešmās šaur 6 māšām šopmodernēezībām, kuras šemneeki nodibinājušchi ar to atwainojums, tā wini peenu newarat nogahbat uš atšahlo šentralo modernēezīgu. Šwēšchēm šilweekēm wine peenu newarat uštījet, jo to waretu wītlot. Apštahštī te ir žitādi nekā peemehram Danijā, kur šopejai modernēezibai nolemto peenu štwēens atšahštī pee māšju durwim wāš pat šehmalā, tur tad šewištās šrahjeiš to nowed uš modernēezību. Tē wehl wājaga daudš wairat šawāšarpejas uštīžības.

Par Widšemes pišhehtu ušplauščānu "W. Wēd." pašneekš šchādās šinas. Nešūstāmi ištahšchūmi pehš wehrtēščānās 1887. un 1903. g. Widšemes pišhehtās ištahšchās šchāhdi:

	Pehš 1887. g. wehrt.	Pehš 1903. g. wehrt.	Par jīl proj. wehrt. žehlētš šchāis gabōš.
Rīgā . . .	54,502,360	113,558,550	108%
Šlōšā . . .	244,688	498,787	103%
Wālmeerā . . .	415,890	773,510	80%
Wimāščōš . . .	210,430	247,544	17%
Šehštis . . .	504,700	1,402,122	178%
Wālkā . . .	524,770	1,351,350	157%
Šurjewā . . .	7,486,114	7,985,010	6%
Wērawā . . .	412,550	581,900	41%
Wērnawā . . .	1,895,920	2,827,690	44%
Wīlandē . . .	652,720	818,620	25%
Arensburgā . . .	162,340	1,040,860	541%
Kopā . . .	67,012,480	131,063,693	95%

Šchēe šlāitki šhmejas tīfat uš priwātu nekūštamū ištahšchūmu, šamehš wāldības eestāhdes, šemšes, pišhehtu un wišu tīžibu garigo wāiščū nekūštamū ištahšchūmi nemāškā wāištis nodōštī. Pehdejos 17 gabōš nekūštamū ištahšchūmu wehrtība Widšemes pišhehtās tīfat gāndrištš otrīšt leela, un dāščās pišhehtās tā wehl leelīštāki wārtojūšes, tā Rīgā par 108%, Šehštis par 170%, Wālkā par 157% un Arensburgā pat par 541%. Pehdeja pišhehtā neizāmāis peeaugums šahām ištahdrojāmš šaur wehrtēščānās šahrtībās pahrgroššchānu, tapat arī Šurjewā, kur wehrtība peenehmuštš tīfat par 6%. Wīsmāš peewēšee šlāitki leezina, tā Widšemes pišhehtu atihštīšchānās naw apštahšēes, bet keelištī uš preeščū gabuše.

Šewmās šehšās šahwollis Widšemē. Lai gan dāščš labš bāščhās par ilgo šueega trūktumu, tad tomehr weži šaudīs apgalwo, tā tāš šewmājeem nemāš neubūšchot šahstis. Šauti apštahstī ar šlahnu šahrtīnu graudāina šueega, kura šewmāi pilnišā ašfargā pret šaju, kurešch par leelāki dāšat žureešes tīfat uš 2-3°; tīfat reiš preešč seemšwehiteem sneešās lihst 10°. Šurjewāš, Wērawāš un Wālkāš aprīnōš šeme ir šahnaina un pa leelāki dāšat māšlāina. Šewegāināš šewmās eelējās teel peeputinātas, kur šueegš dāščšrejš gu 2 aju augštumā, šamehš pahguri šahw šahlti. Wāwāšari nedāudšāis šueegš uš pangureem nošūh 1-2 deenā, uhdens eesubžās šueegā šahp pangureem, tur ištahde šahbibu. Lai glāhbtū šewmājus, tad šemlopiži rauga šueega šewēnes ušfārnāt un šhrt,

*) Jīti mahšleneeki apgalwo, tā Purwischam tāišat šewištchi labās šhmešchānās špehjas un jā arī mums wine glešnas ištahstis šajit neta dabā, tad Purwischam ir pareiš un dabat nepareiši. — Tas buhtu šaprotamāš tahdejabī, tā mahšleneeka šlāš redš dabu pareišāi nekā jīti mištīgeem un dabā ir tahda tā Purwischa glešnās, newid šahdu mehš to šareejām.

**) Tahdu šahwadu beedšchānās špehju mahšleneešis šahām eegubst tīfat šaur leelu ewingīnāščānās un nošewēščānās mahšlā. Eceiš, tad Purwits glešnojīs mums tīt šaprotamās un mištās dabas šlāšas, tāš wehl warubūt neceeziba, to tāš tagad redš. Jīti warubūt pat pehš ilgāgāim mahšlās šhūjot to newāreš šahneeg, lai dabā redsetu šahdas ainās, šahdas redš šewištchi opahwināta mahšleneeka ašt. Šeela dāšā šhūjotū gan keelišēes, tā wini modernās ainās pilnišā šaprot un redš dabā — tā pašāunā šlāištis šwahrtus, kur tahdu pawišam naw. — Purwits ir mušfu šepnumš un tahdejt tāš nopeetnā šhudejams. R.

bet tas reti isdodas, bes tam darbs ari leels un wehl tai laika padaroms, tad peekalnos sebjā jau saht safot. Tagad no ispubdešanas nebuhs to baideitns, ja til wehl neupnāhtu kreets sneegs. Zaur ilgo rudenī semkopji paspehja apstrabdat gandrihs wīsu semi preefch wafarajas, tas maibla semē no leela swara. Deesa sneega labra tā sablhwē semi, ta ta pawasari lehti neishāht un naw apstrabdjama. Wehlee sehjumi wairs nepaspehi sanemtees un nobeidsas no agrinām salnam. Behrn rudenī ar leelajeem arlkeem ufartee laufi brangi isiridinajās un pawasari sehjai smalki warēs sagatawot ar ezejham. Tā tad wafaraju warēs laikus eeseht. Seemaji tagad atrodas labā stahwolki. Woirat ruhju shtgrunteekeeem dara sehklas labiba. Behrn pirktā labiba nebija nelahda laba, kapehž tad ari sehklai mellē weetejas fugas. Koku rupneeseem sht seema naw isdewiga. Dauds mallas un buhwotoku gul faziristi mefchā, jo us dshljetu stahjam waj žitām weetam naw eespehjamš tift aif sneega truhfuma. Sirmgalwji appagalwo, ta tagad no eetnas seemas wairs newarot gabit, jo salam mugurkauls jau ešot pahrluhstis un us islabošānu maš žeribas.

Arestantu ufturas nauda uš 1904. gadu pa deenu noteikta W i b s e m ē: Zehstis, Weramā un Arensburga pa 9 kop.; Balmēerā, Walkā, Wilandē, Limbaschos un Bernawā pa 8 kop.; Rīgā, Turjewā un Slokā pa 7 kop. — K u r s e m ē: Setabstadiē, Keepajā, Bauskā, Kulbigā, Jaunielgawā un Palangā pa 9 kop.; Lutumā, Aispūtē, Grobinā un Lalsos pa 8 kop., Jelgawā un Wentšpili pa 7 kop. un Iulstē pa 5 kop.

Widseme no 15.—22. dežembrim behrn ar l e e f a s s e h r g u sahlma un nosprahga Kofneses Auljeemā weens fitgs. Zuhltu mehrihs bija pamantis 16 gadjumos Turjewas, Ballas un Balmēeras aprinkos un Rīgā. Wez- Mihgrahwi nosprahga weens traks suns.

No Jaun-Debreem. Ahrsta Dr. Kubolfa lga laikā zaur muifchās ihpascheeska gadhibu ahrstis muifchās eemih- neeseem bija par drihwu, tiftai par sahlēm bija nauda jaisdod. Turpreti tagadejam ahrstam Dr. Dibrīka lgam jamatā 50 kop. par runajumu. Tas truhjigajeem ropfeneem ir sabpigi sajuhtams, ihpaschi tagad, tur wairaki slimo ar balam un lūreem jamellē ahrsta palihdiba.

Zelinooks.

No Laudonas. Pee mums Laudonas draudstē 1903. g. bij schabdas statihstas sīnas: dšimufchi 119, 57 puifchi un 62 meitenes; mirufchi 103, 64 widreesechi un 39 seeweesechi; laulati 27 pahri, 15 pahri jautā lauliba. No widreeseem leelato wezumu bija sašneegufchi ap 89 gadus wezumā. Tad no seeweeseem leelato wezumu bija sofneegufchās ap 86 gadus wezumā. Draudstē 1903. gadā pawai- rojufchās par 16 dwehseem.

Apsesdehls.

No Dseljawas. Nakti uš 14. janwari no schejeenes dshljetā preifchu sčakubna, zaur eelauschānos pa logu, isfagti 3 kaites eepatati peena separatori ap 170 rubtu wehribā. Sai gan teel ruhpiji pafatimelets, tomehr lihds seim naw is- dewees ne wantu ne sagtu sanemt.

Teodors.

No Balmēeras. Pehdejā laikā Balmēerā ir ma- nams sawads slufums: lauzineefu moš farodas pilsehā, bodes un dshereenu pahdotawos tīnapi teel apmellestas, nereds wairs uš eelam tahdu kufību un til daudš peedsehrufchu, ta fenaf. Un tam wifam par zehloni ir mellejami tā sauttee „schwafce laikā“ jo tad naw lauzineefum — truhstī i pilsehneeseem. — Weetejais notars barons Dūsterlohe lgs atstahja sawu notara amatu, aifseedams uš Kurjemi, wina weetā ir eewe- lets jauns notars Klingenberga lgs, kufsch sawu kantori ir atwehrihs Surgu eelā, Kengardta namā.

Barons.

Zeschu kolonisti sawā laikā tifa atzainati, lai wini latweeseem eemohjitu semkopību. Gruhti tizams, ta wini sawu ufdenumu duhs ispidihjufchi, jo tad wini pašči tagad nezinajitu semkopību un lopkopību un nenodarotos ar da- schadeem amateem, no lūreem mihtalais winceem ir pobneeku amats. Bes tam wīnu starpā ir ari ahdmini un ratneeki, turi sawus rafschojumus pahrdod apsherejos fitros. Sawus behrnus wini lahrtigi kuhā stolā un labi algo stlotaju. Bet tā „Latw. Aw.“ rakšo, tablat par pogahtstolu wini ari nelaihschās. Pa wabju paradumeem, wīnu mihtakā satihfmes weeta ir frogs. Sai gan wini toti židina un zeena Wabju, tad tomehr wini arween wairaf un wairaf sahuht ar lat- weeseem.

No Musjaneem. Mahjas mahjibas jautajums da- schus gadus pee mums bija wifai labi nolahrtots: wifis pagafis sabalits wairafos rojnos, tur behneem diwas reises meh- neji bija neishtruhstufschī jaerodas pee sawa pahrlaufchinataja, tagad turpreim shtis swarigais jautajums pawifam atfal atsilhdejis sawās wezajās pehdās, behrni wairs nesarodas pee saweem pahrlaufchinatajeem, labi ja „pehrminderā tehws“ reisi gadā tos apmelle, latru wina dshhwes weetā; schabda weenahstiba naw eetejama un toti doudš laitē sehmbat stolas druwā. Drlahet muhsu draudstē bija wifai nolahrtots ari „atfkoineefu“ jautajums: sčeeem bija eehahrtotas no mahjitoja sewifschās „leehibas grabmatinas“, kuras atihmeja behrna sekmes un usweefchanas, ta ari atfcolas apmellestānu, un bes schabdas grabmatinas, newā arflos ufnemis „eesweefschānas mahjibā; — ari sht stingriba jau gandrihs, war sagit, lih- dšinajas nullee. — Mehš wehl pat schodeen ahrsejamees pašču mahjās ar a f i n u a t l a i f c h ā n u u n r a g u l i f c h ā n u; peem ja gabas lahdam sčini ledainā laikā trihtot sadaufitees, tad tublin bodamees uš D. mahjam pehž „r a g e e m“ — ari dahchadu „pehnefu“ zeenitaji mehš neesam „wid laiffi; at 20. gadu fānten“, waj tu mehš neglabhi no ašim redsāimā maldināschānu un tūmfības.”

M. J.

No Malupes. Tif laika seema, tā sči, naw pee- dshwota: jau pahri pus janwaram, bet wehl nelad naw tā peesnidšis, tā arumi nebuhtu redjami. Bet tomehr scheje- neesechi raijas ar peenam pahrlahchigati. Ta žitās seemās. Redad nedšina til duhschigi, tā sčoseem, zeluloju molkas, heb tā sče- jeeneesechi fata: „papira bluku“, uš tuwo dshljetā peeštahini Aulskā, preefch Bernawas fabrilas „Waldhof“, par spihiti wifai majajat peinat, par tubitāš malša no 6—9 rbt. — Sagli ari darbojas uš breesmigato: tiftai reta nakti, tur nelas naw sagis. Tā 12. janwara nakti islausufchi lahdu stalka seenu un iswedufchi diwi fitrgus. Ar to gan lai tahds peina. Tam nosog wat pehejo bagatibu — ta sčrsimau. Eidis.

No Madalinas draudstēs. Tagadejeem grubteem laiteem eesfahjotees newaredami semtopji ar semēs rafschojū-

meem ween zauri tift, ir sahlfufchi it sewifschu wehribu pee- greest, semkopības nosaram, lopkopībai, kas amafschās doudš wairaf. Tur fenaf lopus turēla tiftai til doudš, ta wafadšigs pašču isfifschānā, tā ap 8—10 gowis. tur tagad tai pašchā mahjā tura 12—18. Peenu pa leelotai dafai isfrahbdā sweestā un nowed pašči uš Rīgu. Preefch nedaudš gadeem tiftai retums no sčeejeenes laufšaimneeseem sīnaja, kas ir peena zentrifuga, bet pehedejā laikā neatradīti neweena doudš maš žentiga saimneeka, kas nebuhtu eegahbdāees peena žentri- fugas un neeaudšina labalas peenalopu fugas. Dschī sčeejeeneesechi pag. rudenti sčipri ween peedāhtās un apmelleja no Rīgas S. B. fariblotos peena isfrahbdoschānos turfus. Buhtu wehlams, ta lahds no seelakeem saimneeseem usnemtos ari eerihstot preefchšimigu seernizu, kur isfagatwot wifadus seerūs. Tā ta sčini apshartne ir pulka muifchu un leelaku saimneesechi, tad peenu produktū ari mineteem mehseem ne- truhhtu. Wairaf turigu tehwu ir sewifschu wehribu peegree- zufchi sawu behrnu stoloschānai, no lūreem jau dahchi sehđ augstifolā. Pafsu mums tagad peegahbdā diwi kasati (sin- nesechi) — weens teel no pagafša algošs, atris no pašcheem pafša sonehmojeem. No laiftrafseem sčee wifwafaf teel lafšis un abonets „Mahjas Weests“. Ir wehl daudš tahdu mahju, tur neweens laiftrafšis neeseč abonets. Pehdejā laikā sčeejeenes nowadā un ta apshartne ir isplatihjufchās doudš lipigu sīlimbu, tā: balas, scharats u. i., kas jau ari dahchu upuri ir prafihjufchās.

No Lubanes. Sčha gada 4. janwari Lubanes „Weestīgā“ beedriba notureja sawu gada sapulzi. uš kuru beedri bij eeorodufchees pīnā staitā. Tifa paleelinata beedru gada malša par weenu rubli, tas ir: no 2 uš 3 rbt. Pehž tam nahja walbes un rewidentu wehlefehāna. Walde tifa eewe- letti schabdi 8 ložefki: J. Ranne, C. Ranne, C. Janfons, J. Dselgalws, stlotaji: Sčmidts, Sčtrats un Karfons. Tā ta diweem landidateem bij weenads balsu watrums — tad zaur lofehchānu palika par ašoto waldes ložefki R. Stul- pīnisch. Par rewidentem palika: J. Pafšits, Krubmīnisch un Karfchewifsch. Tifa nolents beedribā atwehrt, latru sweht- deenu un ari swehtu deenas — isnemot tā deenas, kuras stotuti aifseeds. Pahrunajot beedribas darhibu, sawu žejufchees beedri isheja sawu wehlefehānos un pat luhdša beedribas preefchneehju, lai ta rahditu pīaschatu darbibu. Tas ir: lai bes „teatreem“ un „dejas watareem“ tiftu ari sarihkoti tahdi „literaristi wafari“, tahdi wīsu beedribas 3 gadu dar- hibas laikā waj neweens neesot farihkots. Rā pehedejais tifa pahrunats par beedribas laiftrafseem; lahds wiflabaki buhtu uš 1904. g. abonēt? Pee tam ari beedri weenahstigi nolēmja abonēt schabdas 4 laiftrafšu: „Mehneschrafstu“, „Mahjas Weest“, „Aulstrumu“ un „Peterburgas Awies“. Muhsu beed- ribas walde domā preefch „gawena“ wehl to nebudt farihklot; waj nu tahdu „teatriti“ ar lahdu joku lugu, heb ari ja buhtu eespehjam „literaristu wafaru“. Sčhabdi wafari gan muhsu „maleenes“ jauneseem un jaunawam buhtu toti eetejami un pat nepeezeesechami wajadšigi. — Swehtdeem, 4. janwari Laut- faimneezibas beedriba notureja sawu „gada sapulzi“, tur tifa pahwehleta beedribas walbe un rewifšjas komisija. Walde palika wif tee pašči bijufchee heb wejee. Tiftai par rewiden- teem tifa eeweletti schabdi: uradniks Zapfšts ar sawu fufšji un J. Dselgalws. Tifa nolakti ari schabdi preefch- laffjumi: „Par saimehstochānu“ un „Par mehstu isleetochānu“. Zaur agratā sapulze nolentios, peensaimneezibas turfus farihkot uš nahfoshu wafaru — neesot eespehjamš, jo „instruktors“ jau ešot eneemts lihds rudentim. Un tā tad til wehlu wairs nebuhschot eespehjamš sababuht wajadšigo peenu.

No Apalteenas. 1903. g. 26. dežembri Apalteenas Weestīgā beedriba eeswehtija sawu jaungeto beedribas namu „Bihpuifchos“. Sčha, tā no ahr- ta no eeschupufes, atstaji labu eespaidu, telpu sīnā ari peeteesechi leela, lai gan, faprot- tams, warea buht leelala. Se ari sawi truhfumi: naw wentilatoru, kuri nepeezeesechami wajadšigi, naw eerihstots tā no sehla (bufetes galā) teatra sahle nepuhstu jepuma un pe- degu smala, jo zaur to teel sabojats gaisš un sahđ galwa sahpet, ta 26. dežembri doudš sehhelejas ar galwas sahpeem. Eeswehtifschānas aktu isdarija Beswaines un Rahtsdabas mah- jitaji. Dahšās apshartijas beedribas bija atshuhtihjufchās de- legatus apshweitt beedribu sčini wafarā; dahšas rakstifti. Wīsu apshweimajumu lobašs bija tas, taut beedribā mahjotu weenprahība, seltu, seedetū un nestu augus — isplatiu gara gaismu stary muhsu tautas brahsteem un mahjam. Pehž tam sehloja teatra israhde. Ušweda „Ehrglis un Sčperbers“ — Dubura. Ta eewebro, ta akteeri gandrihs wif eesahjeji, tab spehlets tifa labi. Beedriba bija eegahbdajufe jaunas, stahstas seforazijas, lahdu uš lauku stahwem reti tur warēs atstaf. Sčehł tiftai, ta bufete pa wīsu israhdes laiku bija wafā, zaur to peedsehrufchees subjefki trofchānoja un tā traujeja israhdes sehlochānai. Pehž teatra bij halle ar dšeebahču.

Nowehrotajs.

No Muifšnes rakša „Semtopis“, ta weetejam ba- njāš komentam nahjās ispreest jautajumu par bāsnijas mefchu. Nolehma pahdot bāsnijas mefchu, to isdarit ušweda sewifschaf komisija, kurā eeweheja bāsnijas patronu muifšneeku baronu Fittinghof-Scheelu un 4 konwenta ložefkus, 2 no muifšneeseem un 2 no semneeseem. Patrons mefchu pahrdewa weens patš bes semneeku preefchšahwju sīnas lahdam W. par 2300 rbt. Kad patrons winceem žehla preefchā noslehgto kontraktu, tad semneeku preefchšahwji leedjas to parafšit un peeprahja, ta mefchs jopahrdow wairafolifschānā. Wairafolifschānā par me- fchu dabuja 3000 ibt., t. i. 700 rubtu wairaf nekā barons bija nolihdšis.

No Wozeema. Weetejais stlotajis Seertinsens, tā „D. W.“ rakša, greefās pee sawa pagafša ar luhgumu, lai wina atfwabina no pagafša nodokleem, jo pehž Wifougstafi apstiprinatā wafšis padomes nolēmuma no 1900. g. 1. maja wif tautstlototaji, tamehr tee amata, ir no tahdeem atfwabinati. Sčhabdas trešbas hauda ari tee stlototaji, kuri sawu diplomu eeguwojafi ari ahrpus stlototaju seminara. Tā ta pagafšis neewebroja Seertinsona luhgumu, tad sčis greefās pee semneeku leetu komisara. Ari tur wīnam nesekmejās. Nu stlototajis greefās pee Wifsemes gubernas waldes semneeku leetu komisijas. Kura leetu isfehchiba stlototajam par labu, at- swobinadama wīnu no pagafša nodokleem.

No Jaun-Gulbenes. Rahdas nedēlas atpafai pee weetejā muifchās frogā resp. alus bodes sahdi trihs duhru

waroni ismehginajufchi sawus spehšus jaunā gadā pee lahda R. Pehdejam eewainots it bihtami galwas laufs. Wainlgee pafšiti, un pafstānami tā lihđgi laudis. Saprotama leeta, ta sčorelš teem par saweem darbeem buhs jadod atbilde. Pel- nitam sodam tee nu tal neishbegs. — Ari sagti duhru waro- neem nepaleel pafaf. Tā nakti no 14. uš 15. janwari is- lausta S. mahju T. saimnezeji sehšts, no kuras isfagti lini, wīna u. t. t. Bet sčogod laime sagteem newfsmaida, jo otrā deenā tee useeti un apžeetinati. Laifam sčogod wehl par agru kautees un sagi. — Rā tad nu ar teem laiftrafseem pee mums sašahw? Ar teem nu ir tā sawadi. Pahahjufchā gabā sčeejeenes pagafša namā waj wairaf peenahja neta sčogod? Nu, tagad nu gan wehl wifš apstehlejeumi naw no- lahretoti. Bet tā wifspahri safot, sčeejeeneesechi ir kuhtri laif- taji. Doudš mehš aifbihbinatēes, ta preefch laiftrafšu laif- schānas neatleefot wafas. Ja, ja uš frogu noet gan atleef laika, to neweens neleegs. Sčhe wehl walda tahda tā tumšba.

Kenzis.

No Maš-Salajes. Mehš maš-salajeesechi ešam turigi, peeteeseochi isglibtoti un beedribu ari mums ir deejgan, tā tad kreetni lihdselki preefch newehlamu sašihwēs parahdibu isfšaufschānas ir. Bet ja apšlatam dahchās sašihwēs pufes un jautajumu, waj muhsu kopdshhwēs stahwolkis ir apmeerinofschs tad, lai gan ar nepatihschānu tomehr jaatbild — ne. Žif te wehl naw dahchadu launumu, žif nenotihfšas tufumitu satih- žinofschu ainu. Wifšplattifalafis un bihtamafafis wifspahrejs launums bes schābam — dšerchānas ligo. Te dšer allafsch un bes miteschānas; te dšer jauni, pusmuhschā un wezi kaudis; nereti war redjet wat wehl nepeeaugufchus, kas tā safot jau sawā dshhwēs seedona rihā padoti sčai dšerchānas sehrgai. Te drihšā nahstotne no dšerchānas mafnāschānas naw i to domat, jo doudš, doudš no žiteem zeenitu wihru dšerchānu eestara par omulības un satihfšmes wehjinataju. Tadeht tad ari mehš dšeram frogos, beedribā, sehēnās alās un beidsot pašču mahjās.

Tautu meitu asariņas.

No Turjewas. Mehtras upes tifta pahrlētis žitā weetā, zaur to dahcheem brauceeneem bija janofawejes. Un aif weenas schabdas nolawefschānas, tā leelas, isjelsees pahwa. Modernais teatrs bija peetejās Turjewā Halbes „Straumes“ israhdi un tapehž turp brauja no Keweles ar brauceenu, kufsch isseet pulstien 9 un 10 min. un kuras Tur- jewā janonahł 6 un 3 min. Bet nu minētā tifta pahrlēt- schānas deht modernajam teatrim Tabiwērā bija jagaida 8 stundas un pa sčhu laiku jamitinhajas ar 3 dehtam un weenu pubeli schānaba. Kad akteeri beigās Turjewā nonahja pulstien 2 nakti, wīni, sīnams, wairs neatrada nelahdu pu- blifū. Trupas wadonis Wrefschneiderš, tā „Rev. Žtg.“ sīno, ešot nodomafšis pret dshljetā walbi eesneegit sčuhdibu deht sa- bejumu atlihđstības.

No Turjewas. 1903. g. 24. majā par Jana Kle- menta no kauschānu tifa apshudšeti brahti Eduards un Karlis Naeh, J. Sols, J. Paals un brahti Augusts un Pe- ters Madifoni, kuri lahda alus bode nelaihim bija uschaju- sčees, grībedami želt hīdu. Kad Klements isgabja laulā, apshudšetees dewēs tam pafaf, tā ta tas beidsot eeehga sčakubni, tur atradās wina fitrgs. Bet ari tur wajataji dšinas wīnam pafaf un sahfa wīnu sīt. Klements dabuja wairafus eewainojumus ar nafš, un proti nahwīgus; heb tam neswehri tam eeguhda nuhu rihlē, tā ta Klements drihs ween islauda sawu garu, pehž tam wifsch tomehr wehl tifa daušits. Re- laita seema pret slepawam eesneedza ari žimilprahbu par 3040 r., no kuras sumas Klementam atnemti 40 r. un pahrejo wīna prahja par wihra saubejumu. Teefa 16. janwari wīnai peespreeda sčho prahbu un uslita schabdas fodus: wīsu teefču saudechānu un 8 gabus spaidu darbu Eduardam Naelam un 6 gabus Janim Paalam un abeem Madifoneem.

No Wilandes. Te polihjas uradniks apžeetinhaja diwas fitrgfagtus, kuras pehž eespreesechējas nopratināschānas diwu uradnifu pawodibā sčuhitja uš deejgan atfablam arestantu telpam. Žekā weens no apžeetināteem is labatas israhwa nafš un sahfa ar 10 durstif sawam pawadonim pa galwu, tam sčipri eewainodams weenu aži; bet eewainotais uradniks ahrī sauehmās un israhwa rewolweru, heb nošeebneeks jau bija labā gabalā; uradniks behglim dšinas pafaf un sauja: „Re- reet!“ Wafus „Roit“ beedribai sahwēja dahši žilweli, heb neweens negahja uradnikam palihgā. Saglis beidsot eeehga lahda sehā, tur wīnu panahja uradniks un draudebams sčaut tafchu noweda uš arestantu namu. Uradnika eewainojumi atšhri par deejgan grubteem. Rokertais behglis israhbhjās par wefelas fitrgfagu bandas wadoni.

No Mašas pag. (Bernawas apr.) Preefch sem- swehtkeem lahds Surti stahjas dshljetā srahbdneeks sawa juhtu, pee tam wīnam palihdšiba lahds tumeja zeema sem- neeks. Notanto juhtu atstahja sčakubni, heb no rihā to tur wairs neatrada. Leeta ta, ta semneeks pa nakti bija juhtu notšeeepis un nešis uš sawām mahjam, tiftai tas nu wīna m nebija ihdwees: no kauta juhtu pafahra sagl. Netah no dshljetā stahjas semneeks, sawu nafšu nesdams, laifam bija noguris un tapehž atpuhtās deht atšpeedes pret redeli, heb te nu notautā juhta laifam pafihdeja un sab foglts to gribeja fatuēt, tad ap juhtas sahjam apsekeiš walgs samefchijās ap neseja lastu un nofchāudža to, jo weenpūs redeles karajās nofautā juhta un otrepus — no- schānugtais semneeks.

No Jelgawas. Dtrā dshljetā tifta buhwe it brangi solas: lahdas nedēlas atpafai pilsehānas pufē eelauda pirmo lešonu, pee kura pildschānas heb ismuhrechānas ar afmeneem srahbdaja zaurām deenam un naktim, tā ta tas drihs ween buhs gataws. Dtru lešonu ari drihs nogredēš; infcheneeri žer, ta pihlari buhs gatawi wehl sebruara m-hneiš. Augšeho dshlšs datu tad buhwēs pehž leebis išeefschānas, tā ta Mašlawa drihs ween buhs saweentota ar Wentšpili.

No Zurlawas (Kuldigas apr.) rakša „Wirsch. Web.“: Muhsu saimneeki, kureem ir brangi semēs gabati, aifweenam dšimwo truhfuma. Sčahdu saimneeku un žitu eedshwotaju truhhibu muhsu pagafša weigina lahšās, kufschas, beebes un žitas dšlbras. Beesechi pat ne sewifschī turigi saimneeki isfehde dahšus sīntus rubtu par brandwihnu preefch mīnētām dšhream un zauru nedefu zeena doudšos radineekus un pafšhlamus, podobamees wifpahrigai sčuhpofschānai. Wifū to laiku lee- latā daka zeema ahejas un trofchāno (сечинствыеръ), netau- pidama wefelības un neschehlobama dahrgā laika, no lam,

finans, loti zeesch weetejo eedfihwotaju labltahjiba. Deem-
schel muhsu pagasta laudis wehl atrodas tahda nezaurreddam
tumshā, ta neaifibst laiti, tura zetas zaur stipru dvehreenu
neleetigu haubfichanu, pee kam tee wehl tura par leelu godu
un warona darbu, laut tura no weeseem peedfiedit lhdj ne-
famanai.

No Ceepajas. Delsjeta eela dshwoja lahda mahte
ar meitu, turas peenehna dshwofki lahdu jaunu zilweju if
Peterburgas. Nakti uj 13. januari mahte eerahdija iflabu
ari lahdam G. if Minstas. Sauneliks if Peterburgas scho
notureja par bagatu un bija nodomajis wunu u g a l i n a t
un aplaupit. Saimneeze meita winam pee tam gadijās
zetā un wintch ori to mehginaja noburt, bet ta ifwairijās un
iffrejha uj eelu pehz palihga. Laundaris usbruka ari saim-
neezei un eegrudha tai diwus duhreenus wehderā. Pa tam
eeradās gorodowojs un apzejtinaja faundari. G. ar nasti bija
dabujis 13 eewainojumus. Saimneeze bija jaalwed uf pil-
sethas flimnizu.

No Neretas. Staryzitu „Wahjas Weesta“ 47. nu-
murā 1903. g. R. lgs rasta par skolotaja wehleschanu Pil-
laines skolā un sala: „Dijuschais skolotajs uj daschu pa-
gasta lozektu subdshbas pamata par skolā pret
skolneeteem ifdaritām w a r m a h z i b a m (?) tika no inspek-
tora lga no amata atzeltis“. Pirmahrt — n a w t e e f a,
ta Piltaines skolotajs atzels no amata uf daschu pagasta
lozektu subdshbas pamata. Pagasta lozektu peeneštās subdshbas
ir atraiditās tā nedibinatās jau 1902. g. aprilti un peenahzigā
weeta pat aifhtas par prestlumigi neweeta eefneegtam, par
to wainigasteem nahlees fanemti pelnitas fods. Dretahrt —
n a w t e e f a, ta Piltaines skolotajs no inspektora lga atzeltis
no amata: par skolā pret skolneem ifdaritām
„w a r m a h z i b a m“. Par scho datto apgalwojumu R. lgam
drihjumā nahlees dot atbidibta pee apgabala teefa. Pil-
laines skoloti naw wehl aifshabruschi neweenas saimneeze, ne
wahrdem ne darbeem, ja tas buhtu notizis, tad waretu gan
runat no warmahzibam skolā. Un apgalwojums, ta wirt-
lomifija aifina inspektora lgs rihzibu par pareisu. Baji tas
ir pateesta? Ja tā, lapehz tad bjiuschais skolotajs eet no
weetas, ne wis aif ta zehlena uf tura inspektora lgs motiwaja
fawu rihzibu, bet wina aifseehana it gluschi zits zehlon, to
ari R. lgs wareja finat dabuht, ja tik buhtu wehlesje.

Piltaines skolotajs P. Skuschkis.

No Weseenbergas. Prabhwesta Gosmanā
slepawibas leeta tagad teel westa stingra ismelle-
schana. Weens aifdomajamais, kas slepawibu laitam ifdarijis
aif atreebibās, tagad apzejtinats. Tas nu gan mehginajis
peerahdit, ta wintch slepawibas wafara no mehcha wedis
maltu, bet ir tomehr peerahdijumi, ta wintch to wafaru pa-
wabijis pee lahda dranga. Pee pehdejā kratfichanu ifdarot
atrada rewolweru ar 4 ifschautām un 2 pilnām patronam.
Prabhwesta gutamā ifhabā nu atrastas 2 ifschautas patronas,
turas taifni yaf mineta rewolwerā. Uf aifdomajamā welas
atrasitās ari afinis, turas wintch ifskaidro zaur to, ta winam
if deguna tezejuschas afinis un mahja tilufchi ari lopt fauti.

c) No zitām Kreewijās pusem.

No Peterburgas. Awije „Rusi“ aifshaha schadhu
atgadijumu par lahdu agrato dshljeta eerehdm, tursch pee fewis
nehfajot flahit Warschawas dshljeta walbes deenas pawehli sem
Nr. 4024 ar schadhu fafuru: „Ta ta 2. schiras wirtlondaktors no
Peterburgas brigades Pawlis Rutins miris, tad wintch no
1. maja teel ifdshlts if deenesa farasta“. Rutins ifdshlts
par sawu nahwi dewās pee preeshneezibas, bet ta winam
iffaidroja, ta tur wais newarat nelo darii, jo farafios
wintch eewestis la miris. Ari dshljeta walbes preeshneests
winam newareja palihdjet. Ru Rutins sahka melletees, waj
wintch newaretu dabuht lahdu pensiju waj pabalstu, bet wi-
nam ifskaidroja, ta miruschieem nepeenahfotees ne pensijas ne
pabalsti. Pehdigi Rutinam laimejas Peterburgas-Warschawas
dshljeta pahrtikas behdiba dabuht fajeera weetu, tur wintch
ari tagad wehl atrodas.

Kronstadtes Zahnis, pahsthamais prabhwests, no
lahdas labdarees dabujis dahwinatu Zaroslanas gubernā lahdu
muishu 500,000 rbl. wehrtibā, tur Zahnis nodomajis dibinat
kosteri.

Sihfcredita projektu semtopibas padome tagad
pilnigi ifstrahdajuse un februari ifs preeshča walsts padomei.

Zuhrskolas 1904. gada tapstenu eksamenus wores
notikti Peterburgā, W a n g a t o s, Kostowa pee Donas un
Bakū. Eksameni fahftees Peterburgā 31. martā, W a n g a t o s
18. martā, Kostowa 1. aprilti un Bakū 10. aprilti.

Ahrlaulibas behrni. Zaur 1902. g. 3. jun. Wle-
augstaki apstiprinateem notefumeem par ahrlaulibas behrneem
pawehleis: a) no neprejetas feweetes dshmuschus behrnus,
b) laulibas pahrlahpuma dshmuschus behrnus un c) tabdus,
turi dshmuschi pehz faulata wihra nahwes, pehz laulibas schir-
schanas waj laulibas ifshubinajschanas par nederigu, ja lhdj
dshmschana naw pagabijuschas wairat la 306 deenas — faut
par ahrlaulibas (взрощаемые) behrneem un newis wais
par „neftumifki dshmuscheem“ (незаконнорожденные), tursch
pehdejais nosautums tagad wais nedrihtsi tite lectors metritas
grahmatās. Atrasus behrnus eerahfot, japeefihme: „Wejati
neftinami“, bef wahrdem „neftumifki dshinis“.

**Ufnehmeju peedalifschanas pee strahdneeku
ahrsieschanas.** Pee dshljeta wirwalwem nodomais dibinat
fewifschus flimnizu fondus, preeshča tureem buhs jamaltā uf-
nehmejem jed podratschkeem weens projents no tās wehrtibas,
par lahdu tee pahrahdajuschā darbus.

Par libhu ifraskchannu isnahjis Wisaugstaki ap-
stiprinatis jaunš walsts padomes nolehjums: Zau apglabatūs
libhus, lai tos apraktu zitā weeta war ifratt itai ar peenah-
zigā gubernatora waj pilsethas preeshneeta ottanaju eewehrojot
medhinatās padomes nosazijumus. Kad attautis libhi pahreweti
zitā gubernā, tad par to japadob fina peenahzigam gubernā-
toram, lai libha wefanajis nerodas nekahdi lawetti. Ar
nelipigam flimibam miruschus zilwekus war ifrakt tauri tura
laitā, bef ar lipigam flimibam miruschus itai 6 mehneschus
pehz winu aprahschanas. Ifraskchana janoteel ahrtam flahit
esot, kas ar sahem wajadshbas briedi strahdneekem war sneegt

palihdshbu. If kapa isnemtais sahrs waj ari libhs, ja sahrs
jau fabrtis, tuhlti definszejams un eelefams metala fahit,
tura tuhlti aiflodejams. Metala lasti tad eelef ottrā me-
tala laste waj ari ifdarwota kola lahde un starpas starp abām
lastem peepildamas ar nedshsteem kalkeem. Pee ifraskchanas
darbeem neweens fewefneests nedrihtsi buht flahit. Ja no
ahresemem libhi wed uf lahdu gubernu, tad no gubernatora
jaisdabu attanaju un libhis jawed dubultsahra, tursch fewefchi
aifloedejams. Par to, ta schis preeshchafstis ifpildits, jaisnem
apleeziba no Kreewijās generalconsula.

Isskaidrojums par tirgeem. Eelshleetu ministrija
zaur fewifschtu zirkularu peenahzigam administratiwam waldeem
pafinojuse walboschā senata ifskaidrojumu, ta jaisfchir atrai-
doschā lahrtā jautajums par gada tirgu laukumū (uf lauteem)
ihpafschneeku teesbu nemt mafsu no tahdeem lauzineeem,
turi uf tirgu atdsen fawus lopus un atwed fawus laufaim-
neezibas rajochumū pahrdofchanai, wifos tais gadjumos,
tah pahrdeweti neleeto uf tirgus fewifschas telpas waj se-
wischās weetas, turas wineem ween eerahditās ne uf weenu
tirgus deenu ween, bet wairat waj mafal ligu laiku. Schim
walboschā senata ifskaidrojumam eelshleetu ministrija fewefchi
leelu swaru preeshča laufaimneezibas rajochumu pahrdof-
schanas. Tai pahschā zirkularā ari norahditis uf to, ta daschās
pilsethas parahā mafhas nemshāna no lauzineeem-tirdzeneem
nereti neween aproscheto tirgofchanas ar laufaimneezibas
rajochumeem, bet ari nowed pee daschadu kulutu ifspeechanas
un daschabari pawifam afā un newehlamā lahrtā rada protestu
no rajochotaju puses.

Seenneeku ifraskfichana if pagafieem. Eelsh-
leetu ministis zaur zirkularu, ta „R. Lij.“ fino, ifskaidrojis,
ta pee semneeku un mafpifsonu fabeedribam peederigas per-
sonas, tad winos eelshajās trona deenesā, personifki ifrak-
famas if schām fabeedribam no tās deenas, tad winas pee-
nemtas deenesā. Sastinaschanās schai leeta ar trona palatu
ifdarana no tās walbes preeshneezibas, turas deenesā mi-
netās personas eestahjuschās.

No Glodanikas (Witebstas gub.). Glodanifschu
kolonija jau pahshu ar 30 gabus. Schini laimela ir bi-
juschū mehginajumi eet pa progressa telam, bet, deemschehl, itai
mehginajumi. Ka pirmois solis buhtu minama behdribas
nama zehšana, bet zaur littena sobgaligo lehmumu ufjeltis
nams palita par — krogu! Schai krogā glodanifschu la
jaunā ta weza paauhe pulzejas tulshot mafus un aptumshot
prahstus: „Tee bija laiki, tee bija jauki!“ Ar monopola
eeiwefchannu krogā beifsa sawu ifschallo darhibu. Dirs solis
bija skolās zehšana. Preefch 8 gadeem ar grehteem swee-
dreem ta tapa pabeigta un eesahla sawu darbibu. Dijuschais
skolotajs R. lgs energifki sahka rihfotees. Tapa eerihfots
dshedofschanas foris, iirihfoti fofumū fewehli, preeshchafijumu
wafari. Bet wifst tas tapa smiltis sehts. Koris panihla.
Wifst grib, lai skolotoijs tatra luhdjas un tad pehdejais to
nedara, tad atraujas. — Mahju dshwe rit pa fentfchu telam.
Pee daukseem atrodas „grahmatinas“, turas atrodas lhdjefki
preeshča trehdewindum laitem. Wairtraktus apstella, famehdā ar
jaimneeku dauhsimū, apmeerinoschā flaitā. Ari laiftraktu
fawemshanas finā buhtu dauht kas jawehlas. Kaimiqsch.

No Gosnimeesta (Witebstas gub.). Ka mums
truhla —? faprotams nepeeschamats ir skolās truhstums.
Ta ta Gosnimeesta atrodas leelā data masturigu lotweeschus,
tah naw eespehjamis ahpragafu skolās fahneegt ta la jau-
nojai paauhjei jopaleet bef skolās ifglitibās. Kaddus gabus
atpafat gan mums pahpildēja mafs gaimas starinsh, to mums
fagahdaja zeen. Gangnus ihbe, atwehdama blafus meefam
atrodofschās mahjās meitenu primawifolu, pehdejo apmelleja
jau prahws pulzinsch behrnu, bet par noscheloschannu mineta
jauktunde, pahmainschama sawu dshwes flahwofli un aifje-
todama uf Eelsh-Kreewijū, beidsa scho preeshča gosteneescheem
neafimiflamo labdaribas darbu. Wehletumees un buhtum
par to toti pateizigi, tad attal lahdoi tās leezibas eeguwuschai
nahstu prahā sawas finibas ifleetot pee muhsu jaunajam un
mafajam, pehz mahzibam ifshlufschajam flerminam.

Gosteneestis.

Par Wentas-Remanas tanali Wita kufoschanas
facimā tita turetī 3 preeshchafijumi, turos tita apwahdita scha
lanata fwarigā nofime. Saema par scho leetu nofuhitja
Wina Keifarifkai Augstibai Keelnasam Alekstrandam Michai-
lowitfcham un zetu ministrim Inafam Chikowam telegramas.
Wenspils ostas buhnes darbu waditajis inscheneeris Shi-
stowffis iftejas, ta Wentas-Remanas tanaka pabelgshana
fagaidama 10 gabu laitā.

No Winas. Weeteja polizija nesen eeradās wahju
pawalstneests Gerigs, 18 gabu wezs, un luhfa lai winu pa
etapu nofuhit uf Wahjiju. Wintch ifskaidroja, ta 14 gabus
wezs buhdams wintch mahzjees Fordeamas unterofijeru
flolā, tur par nezilwejisfu apeeschanos ifschahwis uf eelas ar
rewolweru uf sawu lomandeeri, bet netrahpijis, un pehz tam
aifbehdhis uf Kreewijū, tur libhi schim flehpees un sawu de-
nifschu maifi pelnitis strahdabams par algabfi. Wintch uf-
rahdija pah, turu bija dabujis zaur lahda sawa beedra gabdibu.

No Nowgorodas gubernas. Tif sawadu, flitu
un beifneega seemu pee mums pat wezati eedfihwotaji ne-
minas peedfihwojuschū. Kauifchu peenahlfuse janwara mehnescha
pehdejā puse, tomehr fihrumi segti ar til mafu sneega fah-
tinu, ta redhami wif arumi, zimifchi un pat rugaji. Tem-
peratura, ta aifsween, ta ari pehdejā laika turas pa leelakai
dakai uf 0°. Kant zil fahfals laiks peeturejas itai daschās
deenas pehz seemas fewehiteem. Wehshch, beeshchi ween ari
wehra wifu seemu nahl no deenwiddeem zaur to usnahl beefchi
attufnes, kas turas ilgi, wairat deenas no weetas. Ja ari
lahdreib usfneeg lahda lahrtina sneega, tad ta sem flitā laita
un wehja eespaiba pahud azim redfoi. Japeefihme, ta nupat
pahrunatā seema pee mums eestahjās itai 3. dezembri, tad
preeshča tam sneegs jau 6 reifas bija usnidhis un usnahfoi
leetum attal nofufis. A. Krustdehls.

No Karatschewas (Orlas gub.). Dfirdeis par
daschdaskadām sahdbam, bet zilweka nosagghchannu
schos laikos newaretu gan ne eedomatees. Wjatizijas pagasta
dshwoja lahds turigas semneests Schatimows, tam bija leela
seme un ari labi firgi. Wenu no scheem, ap 300 rbl. wehrtu,
wintch mehdsja eejuhgt, tad bija jaisbrauz lahds darifchanās.

Ta ta Schatimows bija ari amatwihes, tad wintch few eeguwa
deefgan eemadneeku, turi ta eefahnus ifschuffeja, ta dabgo
firgu winam gan nosagghot. To dabuja finat ari patš
Schatimows, fapehz wintch ari sahla gulet flalli un fargat
firgus. Kaddā rudena nakti sagli ari atnahja pehz firga, pee
tam weens zaur wahrtu zaurumu ifbahsa rotu un sahla laifst
tos wafam. Bet Schatimows fagrahba ifbahsto rotu un
sahla to dauft ar zirwia peeti. Pagahja pehz tam lahdi
2 mehneschi, bet wifā aplahrtne nebija atrodams neweens zil-
wels ar flimu rotu. Schatimows jau sahla wifu aifmirft
un dshwot meerigi. Te reif ap pusnakti lahds daufas pee
Schatimowa loga un lufam fata: „Klaw! Lawu ehfelli
aifweba, nahz driht!“ Schatimows uslehjas lahds un ne-
apgehreests ifstleidās lautā, bet tur nepafifhamees tehmini
winu fagrahba un eefweeda ratos un Schatimows, Wjat-
niztas pagasta wezafajs, — nofuda.

No Wogilewas gubernas. Schini gada tapa
pee mums atlahitas 2 luteranu lauku skolās, 1 Kofnā, 2
Kifekowā. Jo tagabefais muhsu luteranu draudjes gans, —
Wogilewas pilsethas mahzitajs, Watschulana lungš, neapnizis
fahf rubpeters par faweeem draudjes lojekteem, lai ari sche
ifglitibās sawle sahltu fihdhet muhsu kolonistu starpā. Kofnā
pagahjuschā wafara tapa ubuhwets pahlahwigs skolās nams,
deefgan ehrtis, tital newifai telzama flana, jo skolotajam dsh-
wofkis mineta skolās nama naw kreetnis. Dtohota mehneschi
tapa minetās skolās nams eefwehitis no augschā mineta
mahzitaja lungš. Fewehfichannu papildinaja Wifschewas
dshedataju behdribas jautis foris noflandinadami Ahalfgi da-
schās dsheminas. Pehz eefwehtifchanaa ihfā laika skolās nams
tapa nodots preeshča darhibas. Ari par skolotaja apghda-
schannu ruhpejas zeenjamais mahzitaja lungš. Tagad jau
flola top apmelleja no fahdeem 48 floleneem un darboschanas
eet pilnā spehla. Kifekowā naw pahshahwiga skolās nama,
tadeht tur flola tapa atwehra G. lgm peederofchā mahjā, ta
ir dauht mafal apmelleja no flolneekem. Nowehlu labas
felmes jaunatlahptos darba lautos! Zeru, ta tee nefis labus
augtus! A. G.

No Solowjowas (Wogilewas gub.). Seemas
fewehltus allasch mehds dauhsinat par preeta fewehiteem, bet
preeti ar gan mehds buht dahfchadi un turflahit toti ahtri no-
beidofschees, to peerahda fewefchais gadjums. Kaddus schis
apfahrtnees gruntneests R. bij eelshdhis uf fewehiteem daschu
weesus, turi ari bija deefgan peeteelofschā flaitā eeradufsches.
Wefshās notifās mineta gruntneesta meitai par godu, jo wina
jau peeaugufe jaunawa un pahchu laiku tawtas laifschama.
Pats par fewi faprotams, ta beeshchi fahfopotees ar jauneem
laudim, jaunawa jereja fahneegt sawu laimi. Pagahjuschos
seemas fewehltos pee R. fary luhgteem weeseem bij eeradees
lahds jaunš zilwels if galwas pilsethas, ta prezibas landibats.
Lai faweeffgais wafars noritete uf omulghat, tapa toti dauht
dejots. Stary dejotajem nelad neiftruhfa augschā mineta R.
meitas, tura toti laifliga dejotaja. Dejots tapa libhs pul-
sten 11 nakti. Te peepeschi mahjas jaunawa fahf waimanat.
Saunawat peedfims dehlifsch. Saunrais weesu pulzinsch nu
bij peespeests azumirkt ifshlfi lairis uf fawdm mahjam, jo
nebij eeradufsches uf lahdam negaiditām godibam. N—s.

No Warschawas. Wiflas apgabala dshwo foti
dauht w a h z u p a w a l s t n e e k u, turi sawus behrnus suhta
Warschawas skolās. Wahju wadibai no tantifsa flahwofka
schahda buhschana nebija par prohnam un wina apgreubtinaja
kreemu pawalstneekem eestifchannu Wahjijas anglatās skolās.
Bet schis kreemu pawalstneeku apgreubtinajums Wiflas apga-
bala wahjeeschus nemaf nepamubinaja, fawis behrnus fuhit uf
„faterlandi“ mahjitees; par to nu fluhgalwigeem wahjeeschieem
sawā dshimene, tad tee beiguschi lahdu kreemu mahzibas ee-
stahdt un grib nolikt ofizeeru eefamenu, schis eefamens teel
fahfifots dauht greubtas, nekā teem wahju jaumleekem, turi
pahschā Wahjija mahzifsches.

No Warschawas. Preefch 18 gadeem lahda War-
schawas nomneze atrada pee sawdm burwim iflittu jaunpee-
dshimuschu meitent, tura ta peenehna par audfekni. Stuklis
ifmahzijas par modiflenti, strahdaja lahda magafina un nesen
faherimajās ar lahdu amatneeku. Kad nu flukis lahda wa-
fara no magafinas grifeja eet uf mahjam pee sawas audf-
natajas, lahds flimbahrdains lungš, tura gibmi wina neda-
buja ne apfahit, flukim eedewa aifsegeleetu lumeru un no-
fuba. Mahjās pahnahlfuse jaunawa attahfija lumeru un
atrada peezus fimeekus ar schadhu flimiti: „R u h r a =
n a u d a n o t e h w a“.

No Nowgorogewifki zetofschā. Tif dauht
latwju kareiwju weenā weeta, ta fcheit, laifam gan nelur
wairat nebuhš. Notefitu latweefchu kareiwju flaitu mantu
naw eespehjam dot, bet zil mantu itar ir bijis eespehjamis
ifinat, tad to buhs ap 600. Seelaka data no teem ir kur-
semneeki. Bef tam kurssemneeki, gandrihs wif been artiflerhā,
bet wifsemneeki attal lahjneefos. — Kas atteejas uf latwju
kareiwju deenesa panahfumeem, tad, zaurmehdā, ar teem loht
war meerā buht. Bef ftojās unterofijereem wehl eenem da-
schabas labakas weetas: flahweru, felfcheru u. t. — Ari ta
amatneeki tee eenem gandrihs wifur pirmo weetu. — Garigās
dshwes aplofchanas finā newar fchelotees, jo luterizigo mah-
zitajs Reinschūfisel lgs, kas atrodas pee Warschawas kura
apgabala fahtaba, bef sawdm flumigam reifem, ar ahrlah-
teji notura deewlafpofchannu tuwehā Nowi-Dwora (НОВЫЙ-
ДВОРЪ) pilsetinas wahjeefchu basnizā. — Par preeku da-
schieem labeem wezafieem waru pahnot wehl to, ta no winu
daschlahrt palaidniga dehta ir ifnahjis kreems zilwels: flingra
kura diziplina to ir ifmahzijuse. Ka toti jautu parahdibu
wair minet ari to, ta fary wifseem latwju kareiwjeem pahshaw
foti leela draudshba. Kur ween til nesatiffes ar latweeki
— firnigalats rolas speedeens pahrunaschana dshimteni un
winas leetam. E. Gulba.

No Loujchas. Weetejam gubernatoram baronam
Korfam usbruzis lahds faundaris, tad pirmois no Drosdowas
muishas 8. janw. pehz pusnaktis brauja atpafat uf mahjam.
Kaddas 4 werstes no Womschas barons aif muguras ifdshba
lahdu sprahfeschannu, pehz tam winam wofrita jepure un no-
rihbeja wehl diwi fchahweenti. Kad fufschers firgus aptureja,
barons atpafat apgreesees eeradufschā lahdu zilweku, kas flreha
projam. Kutfchers gan dshnās palat, bet faundarim tomehr
idenās ifmuit.

No Archangelskas (Ufas gub.). 5. janv. šķ. g. Bašaldeškas sabēdribas mahjas pagalmā šķejeenes waroni iſnebrīja weens otra ſtirpumu un iſbarīja ar teſčas naſcheem un ahmureem daſchadus iſgrefnojumus, ziti pee zitu galwas. Gala iſnabltums bi, ta polizija aiſweda wiſus aſſainatus uſ peenahjigu weetu. Šcha wiſa zehltis bi ſchādus: Preeſch 4 gadem weens taſlat dſiwoſoſchš apprezeja labdu ſchejeenes leepu meitu, kura peh̄ bebrna dſembeſchanas naw atweſetojuſš. Weh̄digais wihrs wadais to pee wiſadeem „brihnumu daktereem“, bet welti. Tad iſdirdis labdu ſlawenu ſiſhetaju, brauzis turp. Ja jau newar weſelu dabuht, tad wiſmaſakais jaſtu, ka to ir padarijts par ſlimu. Ta ſinams ar iſſihlejuſe, ka wina ſewu labds ar tumſchu baſrdu un tumſcheem mateem winas labdu deenā eſot nobuſris; eedewis tai ar degwiſnu lappheſtas ſemi. Zaur to eſot zehluſes ta waina. Un ari paſludinauſe, ka tam wiſi loſi noſprahgſchot. Ar to nu buhtu dots pret dotu. Wihrs nu ir preeziſs, ka ſin, kaſ ir wainigs un kaſ tam notis. Bet domā, ka taſ weh̄ par maſ, ka taſdam kaundaram noſprahgſt titaſ kuſtoi un taſ pats paleeſ dſiſws. Tandest iſpirzts labdam ſaules braſtam kreetnu „ſchānabi“, lai taſ domato burwi paſchu nobende. Un ſchis kreetni eebaudijts, ari to gribeis tuſlit iſdarit. Œeraudſijis, ka wina upuris paſlaban iſheet no monopolbodes, dewees tam wiſu, bet ar raiſam aizm̄ nemas neewehrojis, tur paſhjs domatais burwis, un uſkritis labdam nabaga zilwekom wiſu un, neſin ka tam buhtu ſchjees, ja nebuhtu biſuſchi ſlaht ziti latweeſchi, kaſ tam eeſaſha, ka taſ naw taſ burwis. Zaur ſcho neiſdoſchanas tad bi iſnabjis augſchā minetais laſch, kurā nelatmigais wihrs ſawemo ſewas radcem gribeja pats aſtrebtees un, jadomā, domato burwi noſti. Nebodneeks.

No Laurupes un Swaigſnites Kolonijas (Donawas apgabala). Par ſchām kolonijam gan loti maſ teel raſtišs awiſes. Šchis kolonijas paſchaw jau wairat ka 20 gabus. Seme ir wiſeem eſpirtka. Katral kolonijai ir ſawš ſkolas nams un ſkolotajs. Par ſaimneſibu buhtu jamin ar aſtinibu. Gandrih̄ wiſeem ir, iſnemot labdu, jau nakee ſemtopibas riht: tuhtos-ſeenamais, deſtjamais, ſeena-plaujamais, ſeperatori; daſcheem kulamas maſhinas. Labiba noaug ka ſuru gadu — ſchogad zauram ta pa 5-6 iſchetwerki no deſetinas. Bet auglaſas raſchas nelad naw zauram pa 7 iſchetwerki no deſetinas. Neraſcha pee mums domaju mellejama — no pahrteziſgas ſemes iſſuſchšanas. Driſhi ir mehs aſtſiſim, ta ſemi meh̄lot naw ſmaddejami. — No ſchejeenes awida (Kub. obl.) wairat ka 13 ſamilijas aſgabja uſ Dmſtu iſmelletees ſewim tur jaunu tehwiu un ari pawafari taſas teel wairat ſamilijas. Paleeſ rentneekem grubta dſiſwe. Deſetina ſemes uſ gaba maſka no 7-18 rubtu ſtatotees peh̄ ſemes labuma. Ja, nu ari ir peenahluſchi laiſi, ka ari no ſeiſlas jaet projam. Noſtraliſts.

No Odeſas. Weeteja polizija apweetinajuſe weſelu bandu naudas wiltotaju, tui wiſi ſchibdi. Wiltoto ſudraha naudu iſgatawoja wairakš weetas. Nauða bija til iſweizigi pagatawota, ta to pat peh̄ ſtanas bija grubti iſſchirt no iſhenas.

No Rigas.

Grahmatu pahrdotawas Riga aug ka ſehnes peh̄ ſilta leetus, un taſchu beidſamee gabi naw biſuſchi nelabdi raſchge. Agral ari biſuſchi gan neraſchigi gabi, bet tad grahmatu weilali neko neuſplauſa. Un tad nu tagad grahmatu pahrdotawu ſtaits leelſti peenemas, tad taſ leezina, ka taſ apweerina taſdas praſchbas, turas agral nebija til ſtiri ſajuhtamas ka tagad ar wiſeem kuſajeem un grubtajeem laſcheem. Redjams, ridſineekem un it ſewiſchi latweeſcheem ſahl raſtees lahre peh̄ gara baribas. Sinams, wiſi jau nu tuhtit nepraſts tweeſchu maſi, daudſeem weh̄ peetiſ ar ſehnalam, bet labi jau taſ, ka ſehnalu gubās aſtradiſees ari pa tweeſchu grandam, kuru daſchš labš ſahlumā warubht netiſcham uſtodis, eeſmeleſees un turpmat pirts waj weenigi tweeſchu maſi, t. i. teſcham kreetmas grahmatas. Raſda leelſti mehra wairojas grahmatu pahrdotawu ſtaits, redjams no tam, ka Wiſjemes gubernators ſchais deenās Riga ween aſtahwis atwehrt 6 jaunās grahmatu pahrdotawas.

Ambulatorija preeſch alkoholiſkeem. Melaka Wolſkama Ķiniſā, kuras turpmatu wadiſchānu uſnehmuschees daſchi weetejee aſrſti, nodomats eerihtot ambulatorija preeſch alkoholiſkeem, kuras aſrſtes ar hiſnotiſma palih̄ſibu. Peterburgā weh̄ tagad paſtabu taſda aſrſetawa, kura darbojas ar loti labam ſetmem. Tahdi dſehreji, tui agral beſ 2 pudelem ſchnaba newareja iſſit, jau 6 mehneſchus naw alkoholu ne mutē nehmuſchi. Alkoholiſkeem zaur hiſnotiſmu eedweſch energiju, ka wini ſpeh̄jigi aſtuteees pretim alkohola laſdrinajuweem.

Starptautiſkā gulamu wagonu beedriba Riga ar zeta miniſtrijas attauju atwehes agenturu. Agentura pahrdos biſetes paſaſcheeem preeſch wiſam trim laſem pa wiſeem dſelſcheem, kur brauā beedribas wagoni, peenems paſaſcheeru bagaſchu un nogahdās to uſ ſlaſjam, pahmainis kreetu naudu pret aſrſemju un otradi, pahrdos zeta wadonus un lih̄ſigus iſdeuwumus, paſneegs publiſai wairakš walodās ſinas par brauſchānu pa dſelſcheem. Par agenturas darbeem winat atauts nemi ſewiſchu ſomih̄jas nauða.

Rigas Fotografiſkā beedriba nolehmuse marta beigās ſarihlot ſtografikiſku iſſah̄bi, kura aptwers 3 nodatas: ſinatistiſkiſtiſko, daſtneziſto un diapoſitiwus lih̄bi ar ſtereotopiſkam bildem. Zapeteizas lih̄bi 1. martam 1904. g. pee teſcham firmam: Valteſe, Aleſandra eelā 1, Bertels, Raiku eelā 18, Borchardt, Wainu eelā 10, Buzlers, Aleſandra eelā 33, Hebenspergers, Schluhnu eelā 30 un Priſtors, Rungu eelā 1. Turpat par welti war dabuht ari iſſlahdes proſpektu un peedaliſchānās noteikumus.

Ahrſemju ſiwis tagad ſahl parahbtees ari Riga. No Hamburgas ſchogad diwi twaikoni atweduſchi par abeem labus 755 pudus laſchu un labus 500 pudus breliſnu. Siwis atweſtas mahſliſti ſaſaldetas.

Œeweſti loſi. Peh̄n deſembri lautu loſu pahrluſchojamā ſtaſhā peeweđa daudš wairat loſu un gatas raſchojumu neta tai paſchā laiſā noſawa pilſheſtas loſu kautumē, un to mehe ſtaſhā iſrahdbijas daudš maſal ſlimu loſu nekā loſu kautumē. Stajhā peeweđa 14.165 leellopus (beſ galwas, preeſchſchajam un t. i.) un 15,905 juhtas, no kureem ſlimi bija: leellopi 19 un juhtas 85; loſu kautumē pa to paſchu laiſu noſawa: leellopus 2383 un juhtas 3210, no kureem ſlimi iſrahdbijas: leellopi 2307 un juhtas 3199 jeb 90,50% un 99,65%. Tahds prozents pawiſam breeſmigs! Loſu kautumē pa leelai daſai atwed loſus iſ deenwidu gubernam: Kurſlas, Poltawas un Œaetowas. Tapeh̄ deretu tur paſtprinat uſraudſibu par aſiſwedameem lopeem un uſlabot ari ſanitaros aſnabltus pee weſchānas. Peh̄dejā laiſā nowedrotas ari loti daudš ſaſſimuschās juhtas, kuras Riga atweſtas no Poltawas gubernas.

Teatra apſkats. Rigas Latweeſchu teatri, 21. janwarī iſrahdbija Œheſſpira tragedija „Romēo un Julija“. Titula lomās uſſahjas Romeo — Rudolfs Behriſch un Julija — Wahren-Skaidrite. Peh̄dejas attehojumš bija maigs un meiſarikiſks. Rudolfs Behriſch nejutās iſhli droſchš, bet tur tam iſdewās ſewi un ſawu aſpahrnt uſ aumirli peemist, tur ari wina alteera dahwanas parahbijas wiſā ſpoſchumā. Ari ziti atteeri, ka Aleſanders Freimans (Meruzio) Peteris Rudſits (Eibals) un ziti it ka uſ ſaſhſti ſneeda to wiſu labato, ta ka iſrahbe zaur to ſtiri zehlas. Raſturi it labi bija uſkerti no Dubura muſka Lorenzo lomā, un no Bertas Graudin-Ruhmnel ka Julijas aulke. Ķluda loſſpeh̄le padarija ſlaſſto iſrahdi wiſai intereſantu.

Jaunais Latweeſchu teatris. Swehtdeem, 25. janwarī publika ar ſlaſam gawilem uſnehma Rudolfa Behriſna peh̄znahjeju ſouſta lomā Ludwigu de Frieſu. Zaur ſcho ſpeh̄tu operas „Faſta“ iſrahdes Jaunā Latweeſchu teatri leelas nodroſchinatas. Swarā ſriſtari aſnabltis ka jaunais ſpeh̄s uſſahjas uſ ſtatutes titaſ pirmo reizi un ka taſ apweerinaja jau tagad, tur wina ſpeh̄as weh̄ leelſti war atih̄ſitees. Loti labi iſdewās ari direktoram Fridericham Podneelam Meſiſto lomā dſilās ſerioſjās weetas un Eglin-Nahrat ka Greetina ſwehtdeem bija laimiga deena. Publika wiſus trihs un ori kapelmeiſteru Hanſi Seifriju iſſauza uſ ſtatutes. Tapat publika leelſti ſajuhtinaja Greetinas debes brauſchšanas ſtaits.

Pilſheſtas teatri pagahjuſcho nedel parahdbijas diwas nowitates: Hugo ſon Hoffmannſthala „Die Hochzeit der Sobeide“, un Artura Œniſlera „Literatur“. Neweens ne otrs no gabaleem napanahja ſeretās ſekmes, lauſchu gon atteeri darija wiſu to ſpeh̄ja. „Sobeides“ ſatures pahrat nematwees. Notikums noteel Peh̄jā, bet war notikt it labi it wiſur zitur. Sobeide (Melanija Œmarth) labu nakti aſtſiſtas ſawam wiſram (Leo Beckeram), ka nemih̄ wiau, bet labdu nabaga jauneklī Aladu. Wina ſlauſiſe wegeſeem, kuri winas wiſram daudš naudas parahdā. Wihrs dod jaunajai ſewai brih̄wibu, lai ta eet tur tai tih̄. Wina noeet pee Alada, bet iſrahdās, ka taſ bagata augtotaja deh̄ls, ne mihi wiau bet labdu Ķiltſani. Aſtumtā jaunā ſewā pahrnahl atpaſat, uſſahji ſawa wiſra nama torni un iſſez no ta pa loġu. Sameerinata ar ſawu wiſru wina miſt. Lugaſ laut kaſ „monna wanigſ“, tomehr-ka „Monna Wannu“ neſaſneedf. Otrā ludſina atteezas uſ ta ſauzamo „Halbwelt“, taſdas mums gluſchi tuhtſt.

Guſtaw Lindemana trupa. Œewebrojamš mahſlas daudhjumš bija ſchis trupas weſu iſrahdes Waſhu amatneeku beedribā, kur ari puljejas wiſi mahſlas ſeinitaji. Iſrahdbija Henrika Iſbena „Spokus“ un „Raſais Ķijols“ un Œmitta-Dona „Rutter Landſtraſe“. Œhi trupa atmetuſe wezo ſchablonu, peh̄ kuras atteeri teel ſchiroti wihtotajos, waronos, intrigantos, ſomikos u. t. i. Te pilnigi titaſ ſriht ſwarā individualitate, ka ta laſrai lomai peemehrojas un atmeſti ari wiſpahrjeje tehoſchānas lih̄deſti. Galwenā wehribā peegreeta dſiti ſajuhtai juhtu ſpeh̄let, kaſ tad ari aſtāb dſitu eeſpaidu. Galwenee ſpeh̄li, Guſtaws Lindemans, Luise Dimon, Emils Wittigs, Alberts Fiſchers, Alara Siller un Teodoris Riglers, Aſta Hiller u. z. Loti meiſteriſks un patees bija Guſtawa Lindemana Dſwalda prahta ſaudſchāna „Spokus“, kaſ leezinaja, ka mahſlenees ahrpahrribu pamatigi ſudejſe.

Rigas Latweeſchu teatris. Treſchdeem, 28. janw.: „Wejais pilſtangs“.

Jaunais Latweeſchu teatris. Œeturdeem, 29. janw.: pirmo reizi apereſe „Siltpahris“.

Pilſheſtas (wahju) teatris. Œeturdeem, 29. janw.: operete „Die Fledermaus“; peektdeem, 30. janw.: „Antonius und Cleopatra“; ſeſtdeem, 31. janw.: „Lohengrin“.

Grahmatu galds.

Kedatſijai peeh̄juhtita ſchahda grahmatas:
Johanna Wolſganga ſon Goetheſ raſti. II. Sauna Wextera zeeſchānas. J. Raina un Aſpaſijas tulkumā. Apghadajis A. Gulbis, Peterburgā. 106 lapp. Raſka 25 lap.

No ahrſement.

Tablaji Auſtrumi.

Ķiropas awiſes, iſnemot daſchās anglu, ſer uſ meeru un norahda uſ Kreewijas meera miſheſtibu. Suworins raſta: Japānu awiſchneeziba eſot wiſweeplah̄rtigalā no wiſam un winai peemih̄t til daudš muſkibu, „ka jabtura Kreewijas peelaſchchānās japānu awiſchneekem der titaſ par jaunu eemeſlu uſ blauiſchchānos par Japānās pahrakumu par Kreewiju.“ Starp kineſcheem, ka paſneji apgalwo, eſot atrodami daudſi gudri zilweh̄, bet ſarp japaneem loti maſ, un tā blauiſtees par ſawu pahrakumu war titaſ mulkī. „Kreewu kara wiſram weh̄ nefad naw gabjees ſaſrayt til beſtaunigu pre-

tineeku, kohds ir japānis, zil taſ parahdas awiſchneekā un ſchowiniſma h̄lahwejoš un ſah̄bitajos, kuri awiſchneekam eedweſch wina balmutibu.“ Un kreetu awiſchneezibā nefur naw atrodama taſda japānu tautas waj armijas niſinaſchāna, lamehr Japānas awiſes pret Kreewiju ta ir gluſchi paraſta leeta. „Apwainojuma ſajutums gan zeeſch kuſu labdu laiſu, bet iſdeenas barotš, taſ aug un gataws parahbitees bahrgs“. Un ſchis ſajutums jau tagad ſwehro ſbinus. „Kas mums mellejams Tablajos Auſtrumos?“ jautā Suworins. „Ja meh̄ri ir augſti, ja wini zihnas weh̄rit, ja pretineekš ſubrgalwigi ar peeri uſturnejees uſ ſawas paſchpahawibās un pahrakuma ſabu, to tad darit? Tragedija, kaſ tragedija. . .“

Ko tad darit? — Kad wajadses — zihniſees. Un tagad ſchis brih̄dis ir peenahjis: Japāna, nemas nenogaidiſuje Kreewijas atbildi, aſſautuſe ſawu ſuhtni lih̄bi ar wiſu miſiju projam iſ Peterburgas, uſ to Kreewijā atajinaja mahjās ari ſawu ſuhtni iſ Lotijas. Zaur taſdu negaiditu rih̄jibu Japāna ſaudes daudš ſimpatiju un winai jauſnemas atbildiba par wiſam breeſmigajam ſelam, taſdas war zeltees no ſcha tara. War buht, ka japānu ſchowiniſti gudhja waldbibu uſ ſchahdu neapdomatu ſoli, kaſ leezina, ka japāni ſawu pretineeku nemas nepaſiſti. Jibna buhš wiſai grubta, jo Japānas flote naw pahrata par Kreewijas floti Tablajos Auſtrumos, tā ka Japānai nahſees wiſai grubti iſtiti malā uſ Aſijas zeeſemi. Japāna leel uſ ſpeh̄li ſawu dſeltenās roſchās wadiſas lomu. Wina ſawā eeſaiſumā droſchi ween buhš palaiduſes uſ lah̄deem palih̄ſibas aſſoljuweem no Anglijas un Sameenoto Waſtju puſes. Wiſas warubdibās tagad poredset nemas naw eeſpeh̄jams, janogaida, to neſis tuwaſā nahſotne.

Ahrleetu miniſtra žirkularā telegrama Keiſariſkeem Kreewijas preeſchſchahweem ahrſemēs.

Peterburgā, 24. janw. 1904. g. Sawas waldbibas uſdewumā Japānas ſuhtnis pee Wiſaugſtālā piſgalma paſneedſa notu, kura Keiſariſtaji Waldbiſai paweh̄tiſis par Japānas nolehmumu pahrtraukt taſlaſas ſarunas un aſſautuſ iſ Peterburgas ſuhtni un wiſas miſijas ſaſahwu.

Aſtam Kungam Keiſaram labpatila Wiſaugſtālā paweh̄let, lai Kreewijas ſuhtnis Lotijā ar wiſu ſaſahwu beſ kaweſchānas aſtāh̄ Japānas galwas pilſhehtu.

Tahda Lotijas waldbibas rih̄loſchānās, pat nenogaidot ſchais deenās deh̄t nodofchānas aſſuhtito Keiſariſtās Waldbibas atbildi, uſleel Japānai wiſu atbildibu par ſelam, kuras war zeltees no diplomaſtiſkās ſatifikmes pahrtrauluma ſarp abām walſim.

Anglija. Angli tagad nonehmuschees ſawu kara ſpeh̄tu, t. i. netif daudš paſchu kara ſpeh̄tu ka wina waldbi, kuras nepozeetiba jau gaiſchi parahdbijas Krimas un it iſpaſchi buhru karos. Kara ſpeh̄ta wiſtſomandeeris tagad ir neatkarigs un tapat ari kara miniſtrs, ta ka ſary ſcheem abeem war beeh̄chi ari iſzelas it nepatih̄lamas ſadurſmes. Weſ tam pahrub weh̄l trihs wiſreini kara ſpeh̄tā, ta ſautās Anglijas, Indijas un Ķiptes ſkolas, kuras neween leetiſchi, bet ari perſontiski weena otru ſhwi aplaro. Tagad nu nodomats diſinat ſewiſchu kolegiju no 7 wiſreem, kuri padoti kara miniſtrim, lamehr kara wiſwadona amats tils atjeiſe, tā ka wiſa rih̄ziba aſtradiſees kara miniſtra rotās. Taſchu Indijas, Ķiptes un koloniju kara ſpeh̄ti patura ſawu paſchwaldibu. Sewiſcha weh̄riba tils peegreeta ſemes aſſarſchibas ſomitejai, kuras preeſchſchdetajš buhš miniſtru preeſchneekš. Zaur ſcho jaunā amatu peh̄deizās eeguhs daudš leelaku noſhmi. — Daſchās anglu awiſes, it iſpaſchi „Daily Express“ lah̄gā newar eeredset neweenu ahrſemneeku, kapeh̄j tam ari buhtu pa prahtam, kad pret ahrſemneekem iſſaiſtu ſingraſus liſumus. Un tagad parlamentam taſds proſjektis tih̄ſchot ari eeſneegis. Ahrſemneeku eenahjejem wajadses uſrahbit no ſawam waldbiam iſraſtitas paſes, kur atrodas ari ſinas par iſgahjeja „eepreſchejo dſiſwi“. Kaſ newarēs uſrahbit labu uſweſchānas apleezibu, nemas netiſs laiſti malā un ſapeitai buhš peepreesti winas uſ ſawu reh̄ſinu weh̄l atpaſat. Ahrſemneekem, kam tils atkauts Anglijā lah̄pt malā, buhš japaleel 3 waj 5 gabus ſem polizijas uſraudſibas un pa laitam jaſpeteizas pee ſawa eeſirka waldeš. Ja lah̄dā apgabala ſaratoſ par daudš ahrſemneeku, tad waldem buhš teeſiba ari taſdus tur turpmat wairē nepeelaſi, kureem jau atkauts Anglijā uſtuteees.

Swedrija. Tragedija uſ juhraš. Anglijas wiſetſonſuls Oſtarhamnā wahju awiſes laidis Ķajā ſeſoſcho uſajinajumu. 1898. gada deſembra wida beſ weh̄ſis paſada ſweedru twaikoniſ „Tella“, kureſch brauja no Gules uſ Mamle. Oſtarhamnā nu neſen nomira labds norwegu juhneekš, kureſch uſ nahwes gultas aſſina ſeſoſcho: 1898. gada 13. deſembri wiſchj aſtradees uſ lah̄da anglu kuga, kureſch ar pilnu ſpeh̄tu eedams uſſreſhjis wiſu twaikonim „Tella“; peh̄dejais tuhtit noſgrimis. Nemaj nemeſginadams glabht ſih̄zejus, laut gan taſ bija weegli eeſpeh̄jams, anglu tugis turpinajis ſawu zetu. Kuga kapteinis, turedams ſewi par wainigu pee ſadurſchānās un bih̄damees atmaſšas par ſawu negeh̄lgo darbu, wiſeem ſaweem kuga laudim ſiſta ſweh̄ti noſweh̄ret, par ſcho ſadurſmi neweenam nelad neka netekt. Augſchminetais wiſetſonſuls Wingners tagad loti lauh̄d iſweenu, kaſ waretu dot labdu iſſtaidrojumu par ſcho breeſmitgo apwainojumu, eeraſtees pee wina waj ari winam padot ſinu.

Makedonija. Bulgarija turku waldbiſai peeh̄juhtuſe, ka „Wal. Weh̄ſin“ raſta, oſjialu notu, kura teiſts, ka areween jo wairat teetot ſaprotams, ka turku ſinowumeem par turku ſaldatu ſadurſmeem ar dumpineekem eſot taſ weenigais noluh̄ts — aſſeh̄pt pateeſku, proti to, ka turku ſaldati laiſu pa laitam uſbruhtot bulgaru ſargeem. Weh̄l neſen pee Ķilas jeema, nelah̄d no turku-bulgaru robeſcham, turku 20 ſaldati uſbrukuſchi bulgaru patrakal, kura uſturreja ſatifikmi ſarp ſargeweetam, kaſ atrodas ſarp Baratowu un Boromina. Turki

Jahta bulgarus apšaudit, lai gan finaja, ta wini apšauda patrutu. Bulgari arī nāca atšaudīties un dabuja atšaudīties, nepasaukušā nāvēna wihra. Nāv finams, wā turseem bijušā tādā sūdējū. — Starp abām makedonu partijām, kuru preeščagalā atrodas Boriss Sarasows un generalis Bontšewš, nēweenprahība toy arween ašala. Tagad leelalā doka gatawa stabtees Bontšewš puše. Leelalā data fometeju inteligento lozektu fahļ arjehgt, ta makedonu leeta pasaudēs it wifas Eiropas simpatiju un tapat arī pabalstu is ašreenes, ja makedonu šarpā nerimsees pašahwīgās līdas. Lā ta eemeļu us tam dēwa personās, kuras atrodas organisačijas preeščagalā, tad tagad jo leelatu līdžstībū fahļ baidit Bontšewš partija. Šāi pehdejā pa leelai datāi fahļ fahļw is bulgaru ofižereem, tapat arī eewehrojameem politisķeem darbomeem, furi paleef uštizigi idejai, ta makedonus wajaga atšwabinat no turku jūhga. Lītalā Makedonija kē Bulgarijā wifseem labi finams, ta eekšejās organisačijas lomitejas šinajumi par winaš naudas līdžskēem un erošišu frahjumeem ir glušā is gaisa grabhī. Bontšewš peekriteji klāi atšibstas, ta šāimbrīhšāw wimeem nāv peeteelošū līdžskē. Jo waretu fahļw wispahreju dūmpī, furaam buhtu žeribas us preešč makedoneem labām beigam. Šāš partijas wadoni šingri atraida wifas baumas par to, ta pawafari eesahšeš wispahreš dūmpis. — Pa tam turk ar reformu eemešānu ne pawifam nēšēdšas, tōš pat šilmi-pašāam dewis pawehli ar Eiropas wāfšu ezejteem žiwilagentem neelaisšēes nelahdās darishanās. Šilmitis par to pajet galw augstā, peehjen nodokļu parahdus un ismahšā algu šaweem kalpeem. Dāščas bandas, žensdamās šadabuht wājahšigos līdžskēšus, fahļ tōš ispeest no pašāam makedoneem. Daudsi jau baidas, ta tahdōš apšahktōš makedoni dīhri war buht fahļš spaidit daudšōš šāidhūs un žitus šwešhineēšus.

Saweenotās Wāfšis. Dāščāi argalwo, ta jēkt žeešči nonehmušēes usfahļt kuru pret Eiropu un ta togabēšāš kreewu-japanu jautajums žits nēšas nēesot. Lā šā nodoma isperinajums. Kāhš jēktis reiš isšēes: „Ja mehš buhtum Kreewijā, tad Konstantinopolē sen jau buhtu muhšu. Mehš pret turkeem suhtitum armenus un panemium wifu Turciju; majajam tantam tīkai nolemis ušupuretees leelu kulturās tautu labā.“ Armeem nolemto ušdewumu jēkt nu togad uškrāwufahī japaneem, kureem palāt nāhtu jēkt us kreewem un tad arween tahlat līdžs Eiropas reetumu roščēam. Lai nu ar teem japanu rotas wūšēem buhtu tā buhdams, bet šaimnēšāstā šinā amerikāni pret eiropēšēem jau usfahļufahī kuru. Tagad šperts atkal jaunš solis us preeščū. Jo šenators Rodišs eesnēdšis šāhdū projektu. Šwešēem fugeem, furi eebrauz Amerikas oštās no tahdām šemem, kuru šlogu tee nenes, jamahšā tonnu nodoklis. Mūta pošeminaama par tam prejem, kuras eewēd amerikānu fugi. No tonnu nodokleem un mūtas pašeminajuma tīks fahšahdītis šew šāš fōnds, no kura ismahšās premijas tahdēem isweđejeem, kas preeščrofu dōš amerikānu fugeem (šinams tahdēem, furi nepeeder pašēem isweđejeem). Premiju leelumš noteiktis us vēsi no tuhštota to preešču wehrtības, kuras iswešas us 65 jubeas jūhdšes tahlām šweščūm oštām; 25 no tuhštota mahšās, kad prežes buhš wešas us 3000 jubeas jūhdšes tahlām oštām un 40 no tuhštota, kad tās wešis 10,000 jūhdšes tahlu. Bet wīdihwainalāiš nošajijums ir šefoščāiš: „Wifseem šweščēem fugeem, furi ar pašāšēereem nāht no šemem, pēe furaam fugi nepeeder, ja mahšā 20 dolari par ilweenu pašāšēeru, kuru tee ar wifām mantām ispeē māš.“ Pašta iswahāšana us aššemem tīks uštizeta weenigi amerikānu fugeem. Ja no širdisnežības fugeem nēweens nēbuhtu šwababē, tad pašu wēdis Amerikas laza fugi. Amerikānu fugeem nēmas nēwajaga buht Amerikā buhweem, 2 gadu laikā tee tōš war eegūbt arī aššemēs un līt eerašit par amerikānu fugeem, par to šajamahšā 3—6 dolari no tonnas.

Teefleetu nodala.

Teefleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Māra mahja atrodas nēšen buhweta dšelsjēta mahā. Iabdas 7 ašš noš nēšes roščēšas, kas aššnēmta no dšelsjēta. Ehla war weegli aššdegtees no dširššēem, šo ismet garameišoščū drauzeenu šofomotīwes, it ihpāšči wafaru, šanfā laiktā. Pateizotēes šēem apšahšēem manas mahjas ne no weenas ugūnsapdroščinasčanās bēdribas netop pēenēmtas apdroščinasčanā. Dšelsjēta buhwetajai bēdribai nāhšās manu mahju wāj nu nonešt no šināšas pēenohžīgā aššatamā, wāj apdroščinat pret ugūni, wāj ismahšat man weenreišēju atihdšību draudōšā ugūnsgrēhla bēšt. Bet bēdriba manu luhgumu atrahdija. Žit leelam wajaga buht pēhž līfuma atahšumaw šarp eblām un šarp dšelsjēta šinija? Wāj es waru želt žiwilšubdšību pret dšelsjēta waldī?

Atbilde. Dšelsjētu ušlawā (Lēt. šw. XII t. I. d.) nošajijumi, kas šihwejas us Juhšu gabhijumu, ir deefgan nēšpīnigi. 153. pantš nošata, ta šāni gabhijumā, kad labdšs pabrāhpij preeščrafšus, kas peelitti pēe šāi panta, dšelsjēti teef atšwabinatī no atšbidības pōr ugūnsgrēhšu un žiteem šaudējumeem, kas waretu žour to želtēš. Peelitkumos pēe šāi 153. panta, 1. punktā šary žitu šojtīs, ta šemēsipāščā nēektī gar dšelsjētu, atteezotēes us ehtu želšanū us šāim šemem, ir padoti šefošēem aproščōjumeem: 1) ehlas no nebegōščā materiala un ar nebegōščēem junteem, ašrpūs pilšēhtas, nēwar tikt želtās tuwal par pēezām ašm no dšelsjēta šemēs roščēšas; 2) šofa un šahwerka ehlas ar nebegōščēem junteem nēwar tikt želtās ašrpūs pilšēhtas tuwal par pēzām ašm no dšelsjēta šemēs; 3) wifadās ehlas, kas apjuntas šahgōščēem junteem war tikt želtās wifur ne tuwal par diwidēšmit ašm no minētās roščēšas. Ja Juhšu ehla ir, tā domajams, no šofa ar šolmu wāj šofa jūmtu, tad wina nēwajaga tikt želta tuwal par 20 ašm no dšelsjēta šemēs roščēšas. 7. punktš turpat nošata, ta wifas ehlas un u. t. l., par šo minētš 1—6 punktōš, un šas želtas preešč 6. janwara 1869. gadā, wāj pirms dšelsjēta ušbuhweščanas, nēwar tikt nēš paplašēinatās, nēš pabrāhšatās; ja winas no šefu šāišmēs minīstrijās teel atšibās par bihšamām wāj preešč dšelsjēta pateēš šāitigām, tad winas

teef isnihžinatās wāj pahrēhtas, bet ne žitabi, tā us dšelsjēta rehšinu un atšbidšinot wīnu ihpāščēneem šaudējumus, pēhž šawšarpejā šāitiguma ar dšelsjēta waldī. Ja šāitigums nēteel panahštš, tad dšelsjēta waldē war greēšēes pēe weelēšās teefas (8. p.). Šā redšams, šāšis punktš aššahw tīkai dšelsjētu interešē, un ehlu noščēšānu, wāj pahrēščānu dara atšarigu tīkai no dšelsjētu waldēs ešfata. Wāj arī priwatpersonās, kuru, jau šen preešč dšelsjēta buhwēs želtās ehlas teel no dšelsjēta apdraudētas ar ugūnsbrēesmam, war prašit pret to aššardšības šofus, par to nāv nēšahdu tuwatu nošajijumu. Ja Juhšs šubdšetu dšelsjēta waldī, tad šāšis šwarīgais, līkumā nēparešētais gabhijums tīktu prinžipā no teefas isšāfirts. Juhšs warat atšahvēes us to, ta dšelsjēšči wēlīs Juhšu ehlas brēesmās un tās nēteel no apdroščinasčanās bēdribām pēenēmtas (par to žums wājahšetu no apdr. bēdribām isnēmt rakšitlās mōhtiwētas ašlēezības un peelikt pēe šubdšības). Juhšs waretu pirms šubdšet žefu minīstrijai, ja nērobas panahšumu, teefat. Kad Juhšs nēšubdšat, tad žums paleef teefā teefšāw notīfuhā ugūnsgrēhla godījuma žour teefu dabuht no dšelsjēta waldēs atihdšību, jo pēhž 153. p. wina atšwabinata no atšbidības tīkai tad, ja šubdšētāš buhtu pabrāhšis 153 p. peelikuma nošajijumu, pēem, žehliš jaunū ehlu wāj pahrēhwēšis wežo ehlu; no ta žums šafargajās. —ns.

Jautajums. Wāj pēhž tagadēem līfumeem pagāštrihweris dīhšt ispīldit arī wāgāšā šinēšā amatu, ja pagāšā dāščī nāv ar to meerā?

Atbilde. Wifas nāšās, kuras šemneekt nēš par bāšnijam, mahžitaju mūščam, mahžitajem, bāšnijas šālpotajēm un t. t. ir draudšū un nēwīš pagāšū pēenahšums (648 p. līt. no 1849. g. jēb 588 p. Wīdī. šem. līt.). Tā tad arī šāe nēwar buht runa par to, ta pagāšam šāitāšā bāšnija, bet tīkai draudšē. Par publiku būhju želšanū Wīdī. šem. lītumos (550 p.) nošajitš. ta ta ir mūščas un šāušās šemēs šopīgš pēenahšums. Mūščai pēenahšas dot wīšu wājahšigo buhwmaterialu, isnēmot šalmuš, un nēš wīšūš isdewumus šāidrā nāudā pēe žekomām buhwem. Uš šāušās šemī, un proti us winas atweišēkēem ihpāščēneem (t. i. šaimnēleem un rentnēneem), šamehšā ar wīnu šemēs gabala labumu, ir ušlītīs: pēewēš materialu, dot wājahšigo šlaitu šrahdneeku un wājahšigo daubjumu šalmu; bet jāeewehro, ta materials nāv jāwēd no ašrpūs draudšēs roščēam, un šā jādod tīkai weenlahēščuš šrahdneekuš, ne amateekus. —ns.

Abonēntš Wīdīsem Nr. 122.

Atbilde. Wifas nāšās, kuras šemneekt nēš par bāšnijam, mahžitaju mūščam, mahžitajem, bāšnijas šālpotajēm un t. t. ir draudšū un nēwīš pagāšū pēenahšums (648 p. līt. no 1849. g. jēb 588 p. Wīdī. šem. līt.). Tā tad arī šāe nēwar buht runa par to, ta pagāšam šāitāšā bāšnija, bet tīkai draudšē. Par publiku būhju želšanū Wīdī. šem. lītumos (550 p.) nošajitš. ta ta ir mūščas un šāušās šemēs šopīgš pēenahšums. Mūščai pēenahšas dot wīšu wājahšigo buhwmaterialu, isnēmot šalmuš, un nēš wīšūš isdewumus šāidrā nāudā pēe žekomām buhwem. Uš šāušās šemī, un proti us winas atweišēkēem ihpāščēneem (t. i. šaimnēleem un rentnēneem), šamehšā ar wīnu šemēs gabala labumu, ir ušlītīs: pēewēš materialu, dot wājahšigo šlaitu šrahdneeku un wājahšigo daubjumu šalmu; bet jāeewehro, ta materials nāv jāwēd no ašrpūs draudšēs roščēam, un šā jādod tīkai weenlahēščuš šrahdneekuš, ne amateekus. —ns.

Jautajums. Mūhšu līdžšēneja bāšnija nožega šāe wafaru un grūntškungš negritō no šona šāitš, bet šata lai šāitot pagāšš. Wāj iskamigi bāšnija buhtu šāitāšā grūntškungom wāj šaimnēkeem?

Atbilde. Wifas nāšās, kuras šemneekt nēš par bāšnijam, mahžitaju mūščam, mahžitajem, bāšnijas šālpotajēm un t. t. ir draudšū un nēwīš pagāšū pēenahšums (648 p. līt. no 1849. g. jēb 588 p. Wīdī. šem. līt.). Tā tad arī šāe nēwar buht runa par to, ta pagāšam šāitāšā bāšnija, bet tīkai draudšē. Par publiku būhju želšanū Wīdī. šem. lītumos (550 p.) nošajitš. ta ta ir mūščas un šāušās šemēs šopīgš pēenahšums. Mūščai pēenahšas dot wīšu wājahšigo buhwmaterialu, isnēmot šalmuš, un nēš wīšūš isdewumus šāidrā nāudā pēe žekomām buhwem. Uš šāušās šemī, un proti us winas atweišēkēem ihpāščēneem (t. i. šaimnēleem un rentnēneem), šamehšā ar wīnu šemēs gabala labumu, ir ušlītīs: pēewēš materialu, dot wājahšigo šlaitu šrahdneeku un wājahšigo daubjumu šalmu; bet jāeewehro, ta materials nāv jāwēd no ašrpūs draudšēs roščēam, un šā jādod tīkai weenlahēščuš šrahdneekuš, ne amateekus. —ns.

Abonēntš Wīdīsem Nr. 822. Wīdīsem (?)

Atbilde. Wifas nāšās, kuras šemneekt nēš par bāšnijam, mahžitaju mūščam, mahžitajem, bāšnijas šālpotajēm un t. t. ir draudšū un nēwīš pagāšū pēenahšums (648 p. līt. no 1849. g. jēb 588 p. Wīdī. šem. līt.). Tā tad arī šāe nēwar buht runa par to, ta pagāšam šāitāšā bāšnija, bet tīkai draudšē. Par publiku būhju želšanū Wīdī. šem. lītumos (550 p.) nošajitš. ta ta ir mūščas un šāušās šemēs šopīgš pēenahšums. Mūščai pēenahšas dot wīšu wājahšigo buhwmaterialu, isnēmot šalmuš, un nēš wīšūš isdewumus šāidrā nāudā pēe žekomām buhwem. Uš šāušās šemī, un proti us winas atweišēkēem ihpāščēneem (t. i. šaimnēleem un rentnēneem), šamehšā ar wīnu šemēs gabala labumu, ir ušlītīs: pēewēš materialu, dot wājahšigo šlaitu šrahdneeku un wājahšigo daubjumu šalmu; bet jāeewehro, ta materials nāv jāwēd no ašrpūs draudšēs roščēam, un šā jādod tīkai weenlahēščuš šrahdneekuš, ne amateekus. —ns.

Abonēntš Wīdīsem Nr. 2191.

Abonēntš Wīdīsem Nr. 2191.

Atbilde. Dšelsjētu ušlawā (Lēt. šw. XII t. I. d.) nošajijumi, kas šihwejas us Juhšu gabhijumu, ir deefgan nēšpīnigi. 153. pantš nošata, ta šāni gabhijumā, kad labdšs pabrāhpij preeščrafšus, kas peelitti pēe šāi panta, dšelsjēti teef atšwabinatī no atšbidības pōr ugūnsgrēhšu un žiteem šaudējumeem, kas waretu žour to želtēš. Peelitkumos pēe šāi 153. panta, 1. punktā šary žitu šojtīs, ta šemēsipāščā nēektī gar dšelsjētu, atteezotēes us ehtu želšanū us šāim šemem, ir padoti šefošēem aproščōjumeem: 1) ehlas no nebegōščā materiala un ar nebegōščēem junteem, ašrpūs pilšēhtas, nēwar tikt želtās tuwal par pēezām ašm no dšelsjēta šemēs roščēšas; 2) šofa un šahwerka ehlas ar nebegōščēem junteem nēwar tikt želtās ašrpūs pilšēhtas tuwal par pēzām ašm no dšelsjēta šemēs; 3) wifadās ehlas, kas apjuntas šahgōščēem junteem war tikt želtās wifur ne tuwal par diwidēšmit ašm no minētās roščēšas. Ja Juhšu ehla ir, tā domajams, no šofa ar šolmu wāj šofa jūmtu, tad wina nēwajaga tikt želta tuwal par 20 ašm no dšelsjēta šemēs roščēšas. 7. punktš turpat nošata, ta wifas ehlas un u. t. l., par šo minētš 1—6 punktōš, un šas želtas preešč 6. janwara 1869. gadā, wāj pirms dšelsjēta ušbuhweščanas, nēwar tikt nēš paplašēinatās, nēš pabrāhšatās; ja winas no šefu šāišmēs minīstrijās teel atšibās par bihšamām wāj preešč dšelsjēta pateēš šāitigām, tad winas

Abonēntš Wīdīsem Nr. 2191.

Abonēntš Wīdīsem Nr. 2191.

Atbilde. Dšelsjētu ušlawā (Lēt. šw. XII t. I. d.) nošajijumi, kas šihwejas us Juhšu gabhijumu, ir deefgan nēšpīnigi. 153. pantš nošata, ta šāni gabhijumā, kad labdšs pabrāhpij preeščrafšus, kas peelitti pēe šāi panta, dšelsjēti teef atšwabinatī no atšbidības pōr ugūnsgrēhšu un žiteem šaudējumeem, kas waretu žour to želtēš. Peelitkumos pēe šāi 153. panta, 1. punktā šary žitu šojtīs, ta šemēsipāščā nēektī gar dšelsjētu, atteezotēes us ehtu želšanū us šāim šemem, ir padoti šefošēem aproščōjumeem: 1) ehlas no nebegōščā materiala un ar nebegōščēem junteem, ašrpūs pilšēhtas, nēwar tikt želtās tuwal par pēezām ašm no dšelsjēta šemēs roščēšas; 2) šofa un šahwerka ehlas ar nebegōščēem junteem nēwar tikt želtās ašrpūs pilšēhtas tuwal par pēzām ašm no dšelsjēta šemēs; 3) wifadās ehlas, kas apjuntas šahgōščēem junteem war tikt želtās wifur ne tuwal par diwidēšmit ašm no minētās roščēšas. Ja Juhšu ehla ir, tā domajams, no šofa ar šolmu wāj šofa jūmtu, tad wina nēwajaga tikt želta tuwal par 20 ašm no dšelsjēta šemēs roščēšas. 7. punktš turpat nošata, ta wifas ehlas un u. t. l., par šo minētš 1—6 punktōš, un šas želtas preešč 6. janwara 1869. gadā, wāj pirms dšelsjēta ušbuhweščanas, nēwar tikt nēš paplašēinatās, nēš pabrāhšatās; ja winas no šefu šāišmēs minīstrijās teel atšibās par bihšamām wāj preešč dšelsjēta pateēš šāitigām, tad winas

Kweešči. 129/130 mahrijnu šmagi kweešči mahšā 96—97 lap. pušā. Kurjēms kweešči 125/6 mahšā lap. pušā.
Wēščī, us 100 mahrijnu pamata mahšā 67—68 lap. pušā; 103—105 mahri. šāhām. meščōš dōd 72—73 lap. pušā; Kurjēms 113 mahri. — lap.
Kweešči mahšā — lap. pušā.
Wifas, labās gāišās mahšā 66—70 lap. pušā; šāhāwētas ašās mahšā — lap. pušā; Kurjēms ašās mahšā — lap. pušā, kreewu nēšāhwešās ašās mahšā 63—65 lap. pušā.
Wifēhļu ehtas rāufšī, šējeenes mahšā 78—80 lap. pušā
Kreewu līnēhļu ehtas rāufšī mahšā 75—78 lap. pušā.
Wifēhšlās. Šepju šēhšas us 87 1/2, wroz. pamata mahšā 135—137 lap. Wrašā šēhšas, šāhāwētas 130—132 lap. pušā.

Pažrtīlās ženas Rīgā:

Rupinātš pēens, mahri.	6—7	lap.	Rupinātš pēens, mahri.	6—7
Olas, šohā.	145—155	lap.	Olas, šohā.	145—155
Mebus šohūnās, mahri.	35—40	lap.	Mebus šohūnās, mahri.	35—40
tejnātš, mahri.	30—45	lap.	tejnātš, mahri.	30—45
Šīpōli, mahri.	2—3	lap.	Šīpōli, mahri.	2—3
Wēščūputratim, mahri.	5—6	lap.	Wēščūputratim, mahri.	5—6
Sirni, mahri.	5—8	lap.	Sirni, mahri.	5—8
Ruri. kweešči bišēleiti		lap.	Ruri. kweešči bišēleiti	
milti, mahri.	6—8	lap.	milti, mahri.	6—8
Kubšu milti, pušā	85—90	lap.	Kubšu milti, pušā	85—90
Dēhweenes, mahri.	3—5	lap.	Dēhweenes, mahri.	3—5
Šēnes, biōvīnā	10—20	lap.	Šēnes, biōvīnā	10—20
Renges, šāhām, 100 g.	40—80	lap.	Renges, šāhām, 100 g.	40—80
Šreklini, šāhām, 100 g.	25—40	lap.	Šreklini, šāhām, 100 g.	25—40
šāh. labā	6—7	lap.	šāh. labā	6—7
Šīhdatas (weetēj.) mahri.	15—20	lap.	Šīhdatas (weetēj.) mahri.	15—20
plauščū u. t.	18—22	lap.	plauščū u. t.	18—22
Šweešš, mahri.	28—35	lap.	Šweešš, mahri.	28—35
Šahā šweešš, mahri.	35—40	lap.	Šahā šweešš, mahri.	35—40
Dēeš pēens, mahri.	6—7	lap.	Dēeš pēens, mahri.	6—7

Fōndu un ašžiju Kuršī. Rīgā, 27. janwari.

Wehrtōpapīri papira nāudā.

Virz.	Pāhrd.
5 proj. 5. instrizzija no 1854. g.	112 113
5 " premijas ašnehmumu 1. šlaid. no 1864	383 393
5 " " " 2. " 1866	306 316
5 " " " mūščn. agrarb. no 1890	257 265 1/2
4 1/2 " eekšč. ašnehm. no 1893	— —
4 1/2 " " " 1. šlaid. no 1876	— —
4 1/2 " " " 2., 3., 4. šlaid. no 1891	— —
4 1/2 " eekšč. konj. dšelsj. ašn. 1. šl. no 1890	99 101
4 1/2 " " " 2. " 1892	99 101
3 1/2 proj. mūščneeku agrarhant. šīhlu šīhmes	89 90
4 " šemneeku	94 1/2 95 1/2
4 " wāfšs rente no 1894	95 1/2 96 1/2
3 1/2 " šem. kred. šīhlu šīh. konweēf. ošlīg.	95 1/2 96 1/2

Dšelsjēta obligāčijas šēstā.

4 proj. Rīgās-Dwīnštās dšelsjēta ašžija	180
4 " Dwīnštās-Wīteštās dšelsjēta ašžija	183

Dšelsjēta obligāčijas papira nāudā.

4 1/2 proj. Rāšanas-Uraštas dšelsjēta obligā.	100 1/2, 101 1/2
4 1/2 " Rīješas-Woroneščas " "	100 1/2, 101 1/2
4 " Rāšawas-Rāšanas " "	96 97
4 " Rītelajewas " "	96 97
4 " Deenwīdus wāšara " "	96 97

Wāšējas wehštules.

Rudolfam Blaumanim. Ša ilweenam žiwelam jābuht atšahšam un patesam, ta Juhš, jēen. Blaumana lūngš, tāl nēšēgtē. Ir pēenahšumi, no kureem nēwar atšwabinat, tā no wejeem nonehšatēm šwahšēem. Kāhš tahdš literārišā dārbinēla pēenahšums ir: šāktī šawu pēenērumu no žita ihpāščūma. Tīkai šawu irihštī šawu par šawu. Žita ihpāščūmu šefoštōš wāj pahrēhrojot us šā šāidri un gāišči žāitrahba. Rehšē par dāuš apgalwōšā, ta pat šahū eabru ošreš draukot us to žāitrahba. Juhš nu, jēen. Blaumana lūngš, isnēmet it šāhā wēža šāšera kalēnāra šahū — pēhž šweščā parauga šarāšitū šāhšū un to žemīgēhwa š. Wēšmana šā, „Wehrotāja“ eewētojeet tā šawu originalu, bēš jēhlahā ašrahšūjuma, ta šāhšis — isnēms it šāšera kalēnāra! Pat ja Juhš, jēen. Blaumana šā, šā šāhšū — isšētojeet tahdās paraugus pašči šarāšitūšči un eewētojeuščū min. kalēnārā, žums to pašču šāhšū eewētojeet godajamā Wēšmana šā šāunājā šamīlijās šūrnalā, nāhšas ašrahšit us šā šāhšū agrāto mīhšit — us šāšera kalēnāru. Eewēbrojot šā māšō rakšēla pēenahšumu, Juhš buhtū tā Wēšmana šā, tā šēitū un it ihpāšči pašči šewi isfargajūšči no nepatīščānam. Wēšmana šā, isfāhābas, wāj buhtū šawu šāunā šūrnalā gāw ušlāhšis ar wēža kalēnāra šāhšū, kritīša nēbuhtū ishlāmējūšē šāhšāmā, tā „Wehrotājš“ ar šā Juhšu šāhšū ušlāhšis šāunū wīššēnu mūščū literāturā, žums nēbuhtū tīkai pahrēhwa rakšēla pēenahšuma nēšpīldīščānu un tāntū nēbuhtū šānōšfatas, ta šāhšōš winas rakšēla is wēža kalēnāra šāunā šūrnalā šāw dūrtīgā pahrēhwa bēš pēšhām šāhšū šāhšū, no ša šāhšōš greišās domas, it tā šāhšis šāhšis buhtū šāunū Juhšu originalšāhšis.

Ka šāhšī apšāhšī nēwajaga palīt nēwajagimoti — par to nāv wahrdam weetas. Kāhš „Mahjas Weeša“ līdžšrahdneekš atrahdams, šuolša Blaumana šā, Juhšu šāunājā „Wehrotāja“ eewētojeet wēža šāhšū šāšera kalēnāra, ašrahšija us šā apšāhšī. Kāhš Juhš, jēen. Blaumana šā, nu šāhšis leekš dēšt žēlet šāhšū traji, ta rakšēet „šāhšī“ un žitū par to weelās eewāhš? Šāhšī tātīhū paleef šāhšī: „Wehrotāja“ eewēšētais šāhšis nēems it wēža šāšera kalēnāra un tahēž nāv nēšahšōš šāunū Juhšu originalšāhšis. Ša Juhš šāhšū šāhšū preešč šāšera kalēnāra pēhž šweščā parauga pašči šarāšitūšči wēh to nēwajaga par šāunū Juhšu originalu. Wīšpahē paraugi, bēhž šareem dārbi šarāšitū, arī gan buhtū tuwal apšihwejami, lai ilweens waretu dārbežēnētees, žil šweščā un žil pašā ihpāščūma. „Mahjas Weeša“ reahšija šawu līdžšrahdneekā ašrahšijumu, jēen. Blaumana šā, nēwīšēhwa nē ašlāhšēem šeršōnīšēem rentēšēem, lai pagāhšiba šāhšī šāhšī, bet aš ta eemešā, ta wīšpahē wēh mūščū literāturā nēwīšēras ar pēenahšiju žemūš pret žitu šāw rakšōjumeem. Wīšlātōt žil dāhšu šāhšū labu grāhmātu, rešām, ta šāhšōšā wāhšōš nōbrūrtās trelneem dūrtēem, bēš šāh

originalstahls, bet tullojums, kas izņemti ir „Dabeim“ kalendāra.

Nu, zēn Rudolfa Blaumana loks! Par tabdam lectam, zēnams, Jūds pašai atbilst, pēgātes nēmeens nēwar.

Selt. Drišjums pašneegim vēsi dāškadus tautas apgērbu vēidus un mustūrus, tahdus, labdi ter agrat tautā ištahdati, tā ari mābšleceļu šmetus paraugus.

Rob. All. Rahlšohā rumurā par ortograjfu. W. A. Mēhs tahšoh nēwarim ištēbit, kuram nō Jums tahšiba. Nd. Dēstēlem šimbrēišoham japaleet nēstētoetēm.

Telegramas.

Peterburgā, 27. janvārī. Bispadēmigalā telegramā, lūzu fānēdmuse Wina Keisāriklā Augstibā nō Sama weetneeta Tahla-jos Austrumos.

Wispadēwigi sūwju Jūshu Keisāriklā Augstibai, tā nakti nō 26. us 27. janvārī japānu torpedu laiwas ištarija pēpēschu minū usbrūkumu kreemu eskadroi, kura atrodas zētōschina Port-Arturās abrejiā reidā, pēc kam brūnu kugi „Retwifan“, „Befarewitschs“ un kreifers „Ballada“ dabūja cestūmus.

Generaladjutants Aleksejews.

Peterburgā, 26. janv. Kōd Japānas sūbtis fēstēden nō fāwas waldibās bija dabūjis pāwehli, aizjēt ar wifu sūbtneezibās personālu, wāsch to tūhlin pašnoja ahrlektu ministrijai un pa telefonu Rinas sūbtim.

Odešā, 25. janv. Tirdznieciskā satiksme ar Tahla-jeem Austrumeem pēdējās deenās šipri aprobeščota, pēres, kuras nodotas nosubstāšanai us tūreent, ištāschneelem teel adotas atpāst.

Port-Arturā, 25. janv. Us Japānas pēpēschūmu lahds angļu twaitonis aishwēdis projam wifus japānus. Starp kineščēem walda leels uštāufūms; dabūsi ar prahmeem brauz us Tschifu.

Warschawā, 26. janv. Us 158. wērtēs starp Awangorodas-Dombrowas stājjam brauzēns ištēhja is fteedem, pēc kam diwas lokomotives nogahās nō augsta dambja un 8 pāfāschēeru wagoni tika sadragati.

Wladiwostokā, 26. janv. Reids stāwoschē twait-soni tika notrahstoti melni, kura krahsa nodēriga kausjā.

Belgradē, 6. febr. (24. janv.) Weetejo augstlolu studentu pēneehma nolēmumu, ka Serbijai un Bulgarijai wājagot wēnāi otrai wairai tumoetes.

Londōnā, 7. febr. (25. janv.) Jf Tokijas telegrafē, ka Japāna fawā rihžibā neuffkatotees par fāstitu; general-šchabā pēeščneekam, fawā stotes un fināstiču ministreem wataz pēc kēstāra bija audienze.

Berlinē, 8. febr. (26. janv.) Jf Peterburgas aish-šautō Japānas sūbtim rihst fāgaida te. Nō wifam pūsem aistan hāstis par labu meeram, bet nōpēemās diplomatistās aprindās stāpneezibu usstata par nēeščējamu.

Mujorkā, 8. febr. (26. janv.) Generalis Reješs ištēhlets par Kolumbijas republikas presidentu. Sadursme us Panamas semes šchauruma galigi nōpēschta.

Parisē, 7. febr. (25. janv.) Diplomāstistās satiksmes pahrtraukums starp kreemwiju un Japānu fāžehlis leelu usbrūdinājumu. Publilā ištāhli wēen pēhrt awisēs.

Manā apgāhdibā nūpat isnāhžja un dabūjama šchahda ahrstneezibās grahmata; Padomi plaushu slimneekem.

Manā apgāhdibā isnāhžschas šchahdas grahmata; Pehdigā Nztekeeschu Karaleene.

Advertisement for Hammond N. Chr. Hvūd, Rigā, Bālsu eelā 10, tel. 833. Includes an image of a mechanical device.

Advertisement for Ernst Plates, Rigā, pēc Petera basnijas un Šchahru eelā Nr. 13. Includes an image of a mechanical device.

Advertisement for Radiator-Kurjer, Rigā, pēc Petera basnijas un Šchahru eelā Nr. 13. Includes an image of a mechanical device.

Pa tam kreemwija sagatavojūsēs us fawu un fawu fawā spēhla fapulsejuse ap Jalu-upi. Japāna, 3 nedēlas gaidibama, pō-šaudējuse pōzeetibu. Japānu ministru presidents Katsura nē-ween naw dabūjis nēlahdu atbildi, bet ari Kurino pašjis nēfinaščanā.

Pekingā, 7. febr. (25. janv.) Weetejās awisēs us-škata kreemu-japānu fawu par nenowēhščamū un apgalwo, ka pirmās leelgabalū šchahwēens warot norihbet kaut kuru bēhdi.

Port-Arturā, 27. janv. Pulksten 1 un 45. min. nakti. Patlaban Japāni usbrūht us rehdēs muhšu eskadrai, pēc kam tika apšahdēti kreemu brūnu kugi „Retwifans“, „Befarewitschs“ un kreifers „Ballada“.

Londōnā, 9. febr. (27. janv.) Schejeenes klubos runā, ka angļu kugi, kuri atrodas Austrum-Indijas uhdēnos brautščot us Kinas uhdēneem pašiprinat tur angļu eskadri.

Tokijā, 9. febr. (27. janv.) Raza pašludinā-ščana drihšā laikā fāgaidama. Sedšihwō- tā, jf tōti usbrudināti.

Port-Arturā, 27. janvārī. Pulksten 7 un 40 min. ūschē drihwoščēē japāni behščūsch algahja is pilsēhtas.

Sulā, 9. febr. (27. janv.) Te eeradas japānu fā- pēeri; weetejee eedšihwōtaji wifai uštāukti. Runā, ka weena japānu diwšija, Mosampo ošā ištāhpuše malā.

Дозволено цензурой. — Рига, 27 января 1904 г.

Издательство и редакция: Эрнст Платес.

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Salits.

Šchim numuram ir pēeliktis pōspekts ar Bāskin un beedr. laukfāimneezibās un moder- neezibās maščinu noliktawas par „Radiator- Kurjer“ separatora fēwischkeem labumeem lihds ar iswifkumu is usflawas un atšinibās rakšēem.

Advertisement for Late Weibel, Rigā, Bālsu eelā 8, pretim Bejermana dāššam.

Advertisement for T. Meerkalns, Rigā, Bālsu eelā 9, d. 12, Rēstrowa namā.

Advertisement for Poliklinika, Rigā, Šchahru eelā Nr. 18, Starp jūti ismēleščana ar elē- tritā apgāhwoščamū ahr- ūščana ar elētricitāti.

Advertisement for S. Simonsons, Rigā, Bālsu eelā 12-3 pēhš pūhd.

Advertisement for Pecnemu slimneekas, Rigā, Bālsu eelā 9-1 un nō 4-9 m.

Advertisement for Dr. L. Gordon, Rigā, Kāleju eelā Nr. 30, 1 tēp.

Advertisement for Dr. L. Do, lina, Rigā, Bālsu eelā Nr. 4s, pēc Dīrnā- wu eelās, usnem dšēmdetāšas fātrā laikā.

Advertisement for Dr. Ruschkap, Rigā, Bālsu eelā Nr. 7, Bihjēms Kē- bitbeedribās namā, pēreščāpūšēenās nō pulst. 10-12, pēhšpūšēenās nō pulst. 4-6.

Advertisement for Tabs kalejs, Rigā, Bālsu eelā 10, tel. 833.

Advertisement for Radiator-Kurjer, Rigā, Bālsu eelā 10, tel. 833.

Advertisement for Pecna noma, Rigā, Bālsu eelā 10, wērtēs nō Rīgās, nō Jūrgēem 1904. g. fāhstot isnomāšam (ištēenās 100-200 šowu) pecna, Lūwatas fīnas turpat.

Advertisement for Rosenthal & Bursē, Rigā, Šchahru eelā Nr. 6, pēdēhāwā: par lehtām jenam wifadās eetiš un ahrēemes ap- tēktu pēres, fīmšāltiwas, dēfī- ūšējās un pahršēenamos lih- dšēklus, dāščadās smarščotas fēepēs, odekolonju, odeerūs eelā ištēhli.

Advertisement for Rosenthal & Bursē, Rigā, Šchahru eelā Nr. 6.

Advertisement for Reku-Weefona kuplejas un Solo-skati, Rigā, Bālsu eelā 19, janvārī 1904. g.

Advertisement for Ernst Plates, Rigā, pēc Petera basnijas un Šchahru eelā Nr. 13.

Weikala atwehrsčhana.

Augsti godatāi publikāi ar ščo padevigi paņinoju, ka esmu atwehruse

Basteja laukumā Nr. 8 pufu weikalu.

Mana nopeetnā zensčhanās buhs ar smaltu fastahdščhanas garšču un stingri kahrtigu apkalpoščanu godatos nonehmejus latrā sinā apmeerinat. Sarvu pašahkumu us labato eeteidama, isluhšos publikas labwehlibu.

Augstzeenibā

Katharina Kurzhals,

dšim. Gothe.

Original H patent-stotes

peedahivā

Pawel S. Popow,

Leelā Grehņeekueelā
Nr. 30.

Mahju un kehku eerih-
kojumu magasina.

Šca tris, kas pehrt fabdu ma-
ščinu, lai iswehšas no wies-
labatu to labato un tas it
„Radiator-Kurjer“
separators.
Dabonams
Sehšis pec Št. Pantul kungu.

Šatra laufaimneča eena-
fumu pawairo un laufaim-
nečuibu pahelabo
„Radiator-Kurjer“
Dabonams
Šbalmeerā, pec Šreischmann t.

100
Dab. **Kapitals** Kred! 100

Kapitals	Prasčhana ir
Grahmatweesch	KAPITALS!
Korrespondent	Angataka alga!
Tirdan. rahhā.	Zoon. stahwoklis!
Kantoru darbes	Kursi:
Latv. Krowu	kuņģeņi, damas,
jeļ Wehzu walodē	wahlneskeem,
	amatneskeem.
	Mahzib. sahkuks
	hērvā laikā.
	Par wetti
	zeen. weikalneskeem ostļoku kroetnus
	spehkus no saweem mahkeelēm (kung.
	un damas) un lahdsu, wajadsibē pec
	manis laipni preprasit.
	Prospektus pesuhtu par wetti.
	J. Kasimirs,
	Rigā, Basteja bulwari Nr. 11,
	pec Nikolaja Niļa.
	Run. p. 1-3 un 7 w., zils laikā:
	E. Platons druk.
	Par sekmeem galwoju.

„Radiator-Kurjer“
separators
te laufaimneča selta awote,
talab eeteigams sarram.
Dabonams
Šwalā, pec Št. Bischer šga.

„Radiator-Kurjer“
separators
te laufaimneča selta awote,
talab eeteigams sarram.
Dabonams
Šwalā, pec Št. Bischer šga.

Var ištām garantētikai tad, ja us katra gabalina
atrodas šchehšrd. mahšas bilde.

Šanno lihdsfelis no nepahršpehjamās wehrtības ir Dr. Obermeyera

Herba seepes.

No daudš ahršteem us labako eeteiktās.
Herba seepes pahrspehji wifus lihdsšinejos
lihdsfelis pret sauso un slapjo ehdi, pinneem,
lahsumcem, dafšadeem isstumeem, ahdas
neefesčhanu, blašgam un žiteem ahdas
neihtrumeem.
Rā labafats dšeebeščhanas lihdsfelis pret latru
ahdas isstumu ir Herba seepes us galwoščhanu
gluščti neštahdžigas un neatšahji us weselas ahdas
netahda eepaida, bet gan maigajotees ar winām,
tā ar labafām toaletes seepem, dara ahdu
sewifšči gludu un smaltu, tā arī dod gijimti
baltu isstatu.

Pehz maš leetoščhanās jau labakee panahkumi.
Dabnšamas wifās apteekās un apteeku preišču tirgotawās.
Galwenā noliktawa preišču Kroweņšas: W. Šneider, Rigā
Šchuhnu eelā Nr. 1.

Dibnata 1884. gada.
M. B. Sudjin
ahdu tirgotawas
Terbatas eelā Nr. 12 un 7,
(newis tā agrā Nr. 14)
peedahivā par toti leštām ženam wifadas:
Ahdu prezes, širgu leetas, wilnu un leelā iswehšē
šrifus un tšchabatas,
wairumā un mašās datās.
Telefons Nr. 1838.

Agronomis
J. Bisseneeks,
laufaimnečības un ruhņeečības maščinu noliktawa,
agenturas un komiššas weikali
Rigā, Šelgawā,
Weelā Šehņinu eelā Nr. 29, us Weh-
weru eelas šuhra, jaunbuhw. namā.
Katotu eelā Nr. 46.
Šaunatwehrtas nodafas: Šaufšā, Brihsburgā.
Amerikas patenta
wišjaunatos peena separatorus

Globe,
krehjmošč. špehja 72, 125, 170 šp. štundā.
Orion,
krehjmoščanas špehja 265 šp. štundā.
Globe un Orion
separatori lihds šehim tā krehjmoščonā
tā weeglas gattas sinā pahrspehjuščhi
ištatu žitu šistemu.
Globe un Orion
separatoru trumulis, ar wee ilgalas dar-
binasčanas, nelab nesifšes, žaur to pa-
nahšta weenadi tihra krehjmoščana.
Globe un Orion
separatoru trumula apgreesčhanā
ir daudš lehnata, tā wee ištatas žitas
šistemas, šadehš arī winu issturiņa pah-
rspehji wifus žitus separatorus.

Dr. Wolframa privat-ahrstetawa

Rigā, Gertrudes eelā Nr. 18.
Runas-štundas no ščas deenas:
Širurgiškās šlimibās: latru deenu no pulštien 12-2.
Šeeweščhu šlimibās: latru deenu no pulštien 10-12 un pirmdeenas,
treshdeenas un peestdeenas no pulštien 2-3.
Šeefšejās un behrnu šlimibās: latru deenu no pulštien 1-2.
Ahdas un dšimuma šlimibās: otrdeenas, treshdeenas, žeturdeenas
un sešdeenas no pulštien 2-3.
Kafļa, deguna un ausu šlimibās: otrdeenas, žeturdeenas un seš-
deenas no pulštien 2-3.
Šlimneeku usneššana latrā laikā.

Šaifmas wannas un Rentgena kabinets.

Weefnizam! Beedribam!
Kafejnizam! Restoraneem!

Katalogi par brihnu ar
pehšhitiščhanu!

Katalogi par brihnu ar
pehšhitiščhanu!

Instrumentus

noderigus augšminētām eestahdem ar un beš naudas eemetu-
meem un ar pahrmainam notim, peedahivā leelā iswehšē

D. Makowsky,

Rigā, Kauf eelā Nr. 9. Tel. 1887.
Jul. Heine. Zimmermana
muštās instrumentu fabrikas weelnečš Šw. Peterburgā,
Wassarā, Keļpziģā, Londonā.
Ženu rohbitaji un nošču šarashii beš malfas.

Šaunatwehrtais Šakišču Karla

kungu un damu gatawu drehbju weikals
Rigā, Marijas eelā Nr. 10-b,
peedahivā no šawa krahšuma

wiņas kungu un damu drehbes

no dafšadeem šofeem un par dafšadām ženam.
tā arī weku, šchlipšes u. t. t. M1389
Šareiššpeegrečļums, glihts, modernš šafons, labš daršs, apšiniga apkalpoščhana
Šurpat peenem pastellejumus.

Bandrihs pilnigi par wetti, tikai 5 rbl. 45 kap. ar peefuhitiščhanu,

peefuhitam apahščā minetas leetas: 1) Šungu waj
damu pulštieni no melna kodinata tehranda
ar issturiģu mehāņismu un galwoščhanu us 6 gadeem,
2) pulštiena eeleekamo preišču aifšaraščhanās
no šamaitasčanas, 3) jaunšelta kungu waj
damu kahla kehdi, 4) breloku, kompašu
waj binokli ar pišanteem šateem, 5) ahdas
nandas maku is weena gabala ar 7 nodalam un
pastelletaža štempeli, 6) Dr. Šoha mundštiku beš-
faiģigai pišpoščhanai, 7) selta gređšenu 56. pro-
wes, waj elektrišku kabatas laternu, waj
ahdas papirofu maku, waj arī seemifšhku
ahdas šominu peekaramu pee joštās.
Pastellejumus ishuhta nekawejoščhi un apšinigi
beš peematšas us pehžmaksu. Adreše: Топоному
Дому „Фелициано“ и Ко. въ Варшавѣ, 26/138.
Šeeprašhumi ratšlami kreewu waj wahžu walodā.

„Radiator-Kurjer“
separators
te katra laufaimneča drango
un latimes ucefo.
Dabonams Šaufšanoš, šansija
pec Št. Appeltostfi šga.

K. Lorch & beedr.
Rigā,
Šungu eelā Nr. 22,
Šaiferebeģa namā.
Šungu eelā Nr. 22,
Šaiferebeģa namā.
Baltijas fabrikatu
noliktawa
dabujami
wifadas sortes
andekli,
šinu un patulu dšijas
par fabrikas ženam
pec
K. Lorch & beedr.

1. Sortes medibas bisšahles, ar marfu „lahzis“,

no Kreewu bisšahlu fabrikas
šadeedribas Šw. Peterburgā,
dafšados graudos, šarp žiteem arī
„Reifara“ un šlapidegoščas bis-
šahles un beđdubnu medibu bis-
šahles „Šokol“
peedahivā par leštām ženam
Johannes Mitschke,
špeziala magasina
preišču
eerotšcheem un medibu
rihkeem,
Rigā,
Šungu eelā 11. Telefons 539.

Scholaifu, peena gencifuga
taraito ir wifur ezejentais
„Radiator-Kurjer“
separatora.
Dabonams
Wersatiba, pec W. G. Helbt Iga

Traipekluhdens „Gloria“

inihaina weegli un ahtri wifadus
traipeklus sa: tauku, putekla,
sweedu, sweta, asins, ellas,
darwas traipeklus is tatra ma-
gajama stofa. Labumi: Gloria
neatstahj nelahdas sijnies ne smatu
un naw uguns nedroscha.

Noliktawa pee
Georg Straufs,
Riga,
Wehweru eela Nr. 3.

Patlaban tika gatawa un manā grahmatu pahrdotawa dabujama
**Wina Keisariskas Majestates
Keisara Nikolaja Aleksandrowitscha
anstruma semju zelojums.**

Kreeru waloda sarastijis Knafs Uchtomskis.

II. dala, gresnota 43 bildem.

Waksa 1 rubli.

Pa wastu peesuhrot apdroshinatā sūhtijumā: 1 r. 19 kap. Uf pehymatfu
(налож. плат.) 1 r. 29 kap.

Ibas dalas kopā 3 rbi.

Pa wastu apdroshinatā sūhtijumā 3 rbi. 33 kap. Uf pehymatfu (налож.
плат.) 3 rbi. 43 kap.

Ernsta Plates

Drnkatawa Riga, pee Petera bast. u. Skahrun eela 18.

Rigas Pilsheitas Lombards.

No 20. februara libds 2. martam 1903. g. eelsh-
lataš leetas, no Nr. 393780, libds Nr. 396807 un Nr. 466180
(ja nebuhtu jau ispiestas waj pagarinatas) nahls 3. febr.
ja wosabsetu 4. febr. 1904. g., pulst. 6 wat., Pilsheitas Lom-
barda telpās, Kalku eela Nr. 9

isuhtrupeschanā.

Uhtupes deenas Lombards preefch publicas tiks pulst.
1 peh pusdeenas sehgtis. Nr. 3

J. Sahzis, Riga,

tshuguna leetwe un
akmenu kaltwe

Gilshesera eela. — Telefont Nr. 987.
weeniga granita isstrahdashanas restahde Riga,
ar twaika spehku.

Spezialitates: Doshadi semtopidas mashinu peederumi un
mashinu dalas, kapu un dahrsu beuki un
trehslu kapu kehdes u. i. t.

Granita, marmora un tshuguna frusti, monmenti, plates u. i. t.
I. noliktawa preefch tshuguna prezem: Terbatas eela Nr. 22. Telef. 986.
II. noliktawa un akmenu kaltwe: Weera eela Nr. 3.

„Radiator-Kurjer“
separatora ir taitam laukfaimne-
sam nepeeseshamata mofshina
Dabonams
Wersatiba, pec W. G. Helbt Iga

„Radiator-Kurjer“
separatoram ir mifsa nabfomiba,
to peescha teelais wairums n/
flawas un astinibas rakfu.
Dabonams
Wersatiba, pec W. G. Helbt Iga

Hunyadi Janos

dabigais

Bitterwasser

labatais zaurreeschanas lihdselkis.
Wajaga Andreas Saxlehner uf katras
eweehrot firmu etifetes.

Maigs, patihkamu garschu,
palahwigs.

Loti labs preefch eewezejn-
schos un schad un tad sazeete-
schanos, nedabigas asins rin-
toschanas, aptuhkuma, sagre-
moschanas tranzejumos, aknu
slimibas u. i. t.

Repahspehams labuma find un ee-
seentis wairat sa 30 gadus.

Ed. Behdera
laukfaimneezibas mashinu krahuums,
Karla eela Nr. 11,
peebahwa M104

jaunos un wislabakos
peena separatorus
Planet' un Zenith
ar ratu dzenamus un ar wateju trumuli,
Gewischki labumi:

Ne f a h d a s teelekamas
dalas, nekabda sfruh-
weschana, nekabda s
gumijas dalas pee tru-
mula, zaur to laba isfibrichana.
Teizami notrejimoschanas
panahumi.
Pilnigi bribwa trumula
greeschanas, zaur to ma-
schina a h r a h r t e j i weegli
strahda.
Atsibta dshichanas un
trumula weenkahrschiba
un t. t., un t. t.

Katrs „Planet“ un „Zenith“ sepa-
rators, pirms tas no darbnijas teel idots, teel pilnigi
pahmeklets waj tas weegli strahda un treetni notrejmo.

Katalogus uf peepraf. isfukta bes maksas.

Pirma Kreemijas apdroshinaschanas beedisa
dibinata 1827 Peterburga.

Pilnigi eemafats pamata kapitals 4,000,000 rbi.
Reserwes kapitali . . . . . 6,000,000 rbi.

General-agents: **R. John Hafferbergs,**
Riga, Kungu eela Nr. 22.

amateeru isstahdes
pigment- un gumijas drukas, papirus wifas
krahfas Moderns tuktu kartons.

Emil Borchardt,
foto-tirogotawa, Walnu eela Nr. 10.

W. C. Kiesslinga
pianosortu un harm. magasina
Riga, Leela Zehkaba eela Nr. 3,
blatus birschai. 102

Fligeli,
pianos,
harmoniumi.
Dolu waksa.

Katram laukfaimneefam nepees-
schami waladfigs ir scholaifu labata
un ezejentatais peena separatora

„Radiator-Kurjer“
Dabonams
pee generalweetneefcem
Balkin u. beedr. Riga
Karla eela Nr. 18,
eepretim Jelgawas-Tulumu wofalei.
Semfopibas un moderneeziba
mashinu noliktawa.
Agenti war peeteitces.

G. Seidman
arodiska, schuitu sijnieschanas, schuhshanas,
rofdarbu un faimneezibas
skola
Riga, Terbatas eela Nr. 7,
wifas scha gada weetejas istahdes apbalwota ar pirmam
gobalgam:
Befwaine — I gobalga Jelg. laurf. b. sudraba medals.
Balmeera — I gobalga Raug. laurf. b. sudraba medals.
Befstis — I gobalga Besar. Bibl. Sociat. sudraba medals.
Warka — I gobalga Finantschu Minist. bronza medals
Terbata — I gobalga Walfs bronza medals.
Jaunu skolneeschu ufnemschana wifos arodos
latra mehnescha 1. un 15. deend.
Luwatus stolas notecitumus peesuhja uf wehleschanos pret
7 lap. pastmaru. M 1098

Wifur ezejentice
„Radiator-Kurjer“
separatori
Dabonams
Wersatiba, pec W. G. Helbt Iga

Slawene separatori
„Radiator-Kurjer“
Dabonams
Wersatiba, pec W. G. Helbt Iga

S. A. Blechmann & Dehli
Nr. 9, Grehzneeku eela Nr. 9.
Modes preefchu tirogotawa,
leelumā! masumā!
fanehmam un peebahwajam leela iswehst:
Balles zindus, balles sekes, gases
un spizn stofus, tarlatanu, spizes
eeshuwunmus, teatra schalles un la-
katus.
Masfas, wehdefkus.

Wehl neweena
schujama mashina
naw til ahtri peetrichanu ee-
mantojufe itilab pee pizejeem
ta pahrdewejeem, ta zaur sanu
weentahrscho mechanismu ee-
seentitas

Original „Victoria“
schujamas mashinas,
turas naw lihdsigas ne Singera ne ar jitu sijnem schujamam
mashinam. Wina isfuciga un weentahrschata konkrutzija atsibta
wifur dar labato.

Dabujamas pee
generalpilnwarneets
M. Ruttakas,
schujamo, adamo mashinu un weloipedu magasina Riga,
Wehweru eela Nr. 20.
Geweehrojams pizejeem: Katrai isstah Original „Victoria“
schujamai mashinai atrodas uf rotas bes nosautuma Original
„Victoria“ ari wehl M 8. M 184/8

Riga, pee Petera bajnijas un Skahrun eela Nr. 13.
Otras
Rigas Krahj-Nid. Sabeedr
telpas tagad atrodas
Suworowa eela Nr. 6,
preetim Wehrmana dahrsam.
Rafe atwehsta latru deenu no 10—2 deend.
Par noguldijumeem Sabeedriba matfa 5%—6% par gadu,
krahjgrahmatinam 5% un uf tekojda rekhina 3%.
Katra noguldijumu atmafja peh eespehjas tukstl bes usteichana
Wifl noguldijumi swabadi no krona nodolteem.
Droschibas kapitals ar 502 beedru garantiju 333,907 r. 76!
Waldes preefchneets: cand. jur. G. Kempel
Waldes lozelti: muhrneetu meifars P. Radfnsch, namdar
meifars J. Wirs, notara palhigs J. Wulfke, mahju ihpafchneet
J. Wagners.